

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

XV legislatura · quart període · sèrie C · número 411

Comissió d'Economia i Finances

Sessió 16, dimecres 10 de desembre de 2025

Presidència de l'l. Sr. Guillem Mateo Sellas

TAULA DE CONTINGUT

Sol·licituds de compareixença 356-01199/15 i 356-01200/15	4
Sol·licituds de compareixença 356-01222/15 i 356-01236/15	4
Sol·licitud de compareixença d'una representació de la III Cimera contra les Causes Estructurals de la Corrupció davant la Comissió d'Economia i Finances perquè es faci un control de seguiment periòdic del compliment dels acords de la Cimera 356-01243/15	5
Compareixença de Jordi Galí Garreta, economista i professor del Centre de Recerca en Economia Internacional, per a exposar el seu punt de vista sobre el concert econòmic 357-00190/15	5
Compareixences 357-00707/15 i 357-00921/15	23

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El *Diari de Sessions del Parlament de Catalunya* (DSPC) reproduceix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

Transcripció i correcció: CPSL
Imprès al Parlament

ISSN: 0213-7976 (general)

0213-7992 (sèrie C)

DL: B-3.468-1982

www.parlament.cat

Sessió 16 de la CEF

La sessió de la Comissió d'Economia i Finances (CEF) s'obre a les tres de la tarda i tres minuts. Presideix Guillem Mateo Sellas, acompanyat del vicepresident, Joan Canadell i Bruguera, i de la secretària, Lluïsa Llop Fernández. Assisteix la Mesa el lletrat Ferran Domínguez García.

Hi són presents Susana Martínez Heredia, Ivana Martínez Valverde, Jordi Riba Colom i Guillem Sánchez Prat, pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; Toni Castellà i Clavé, Agustí Colomines i Companys i M. Àngels Planas i Crous, pel G. P. de Junts; Joan Ignasi Elena García i Albert Salvadó Fernández, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; Míriam Casanova Domènech i Juan Fernández Benítez, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; Javier Ramírez Gutiérrez, pel G. P. de VOX en Cataluña, i David Cid Colomer i Andrés García Berrio, pel G. P. Comuns.

Assisteixen a aquesta sessió l'economista i professor del Centre de Recerca en Economia Internacional Jordi Galí Garreta, el president de Ferrmed, Joan Amorós i Pla, i el professor agregat de la Universitat Pompeu Fabra Josep Capdeferro.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Sol·licitud de compareixença d'una representació de la Fundació d'Empresaris de Catalunya davant la Comissió d'Economia i Finances perquè informi sobre els trets principals de l'impuls econòmic a Corea del Sud i l'exportació d'experiències a Catalunya (tram. 356-01199/15). Míriam Casanova Domènech, Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

2. Sol·licitud de compareixença d'una representació del Cercle d'Economia davant la Comissió d'Economia i Finances perquè informi sobre la iniciativa per a la productivitat i la innovació (tram. 356-01200/15). Míriam Casanova Domènech, Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

3. Sol·licitud de compareixença de Martí Carnicer i Vidal, director del programa per al disseny i implementació d'un nou model de finançament singular, davant la Comissió d'Economia i Finances perquè informi sobre la feina feta dins el programa (tram. 356-01222/15). Toni Castellà i Clavé, Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

4. Sol·licitud de compareixença de Santiago Ramón Arizón, comissionat per al desplegament de la hisenda catalana, davant la Comissió d'Economia i Finances perquè informi sobre els treballs duts a terme en el marc del programa de desplegament (tram. 356-01236/15). Toni Castellà i Clavé, Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

5. Sol·licitud de compareixença d'una representació de la III Cimera contra les Causes Estructurals de la Corrupció davant la Comissió d'Economia i Finances perquè es faci un control de seguiment periòdic del compliment dels acords de la cimera (tram. 356-01243/15). Toni Castellà i Clavé, Grup Parlamentari de Junts, i Albert Salvadó Fernández, Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

6. Compareixença de Jordi Galí Garreta, economista i professor del Centre de Recerca en Economia Internacional, davant la Comissió d'Economia i Finances per a exposar el seu punt de vista sobre el concert econòmic (tram. 357-00190/15).

7. Compareixença de Joan Amorós i Pla, president de Ferrmed, davant la Comissió d'Economia i Finances per a informar sobre l'evolució econòmica de Catalunya i sobre l'obra *Catalunya: de les arrels del passat a un futur esplendorós* (tram. 357-00707/15).

8. Compareixença de Josep Capdeferro, professor agregat de la Universitat Pompeu Fabra, davant la Comissió d'Economia i Finances per a informar sobre l'evolució econòmica de Catalunya i sobre l'obra *Un siglo decisivo: Barcelona y Cataluña 1550-1640* (tram. 357-00921/15).

El president

Bona tarda a tots i totes. Obrim la sessió d'aquesta Comissió d'Economia i Finances.

I, abans de res, s'han d'anunciar algunes substitucions? *(Veus de fons.)* Sí?

Andrés Garcia Berrio

Sí. Per part del Grup Parlamentari Comuns, a l'inici de la sessió estaré jo, Andrés Garcia Berrio, en substitució del diputat David Cid.

(El president dona la paraula a Toni Castellà i Clavé.)

Toni Castellà i Clavé

I el diputat Munell és substituït pel diputat Agustí Colomines.

El president

Molt bé.

Sol·licituds de compareixença

356-01199/15 i 356-01200/15

Doncs, anotades ja les substitucions comentades, hi hauria algun inconvenient per votar les sol·licituds que van del punt 1 al punt 5 de forma conjunta? *(Veus de fons.)*

Susana Martínez Heredia

Sí, president. Bona tarda. Nosaltres demanem votació separada dels punts 3 i 4.

El president

Tres i 4. *(Veus de fons.)* Tres i 4, d'acord. Bona tarda, diputat senyor Ramírez. Estàvem preguntant si hi havia algun inconvenient en fer la votació conjunta de tots els punts, del punt 1 al punt 5, i els grups han manifestat que fariem la votació dels punts 3 i 4 i després fariem la votació dels punts 1, 2 i 5. Hi ha algun inconvenient?

Javier Ramírez Gutiérrez

Jo demanaria votació separada del número 5.

El president

Del número 5, d'acord. Per tant, votarem l'1 i el 2, votarem el 3 i el 4 i votarem el 5, d'acord? *(Pausa.)*

Sent així, comencem, doncs, com hem dit, per la votació dels punts 1 i 2 conjuntament.

Vots a favor?

Unanimitat, molt bé.

Sol·licituds de compareixença

356-01222/15 i 356-01236/15

Votació dels punts 3 i 4.

Vots a favor?

Vots en contra?

La resta. Molt bé.

(Els punts tercer i quart de l'ordre del dia són rebutjats per 4 vots a favor, 12 en contra i cap abstenció.)

Sol·licitud de compareixença d'una representació de la III Cimera contra les Causes Estructurals de la Corrupció davant la Comissió d'Economia i Finances perquè es faci un control de seguiment periòdic del compliment dels acords de la Cimera

356-01243/15

I quedaria la votació del punt número 5.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstenció?

(El punt cinquè de l'ordre del dia és aprovat per 15 vots a favor, cap en contra i 1 abstenció.)

Compareixença de Jordi Galí Garreta, economista i professor del Centre de Recerca en Economia Internacional, per a exposar el seu punt de vista sobre el concert econòmic

357-00190/15

Molt bé. Doncs procediríem al punt número 6 de l'ordre del dia d'aquesta comissió, que és la compareixença del doctor Jordi Galí Garreta, economista i professor del Centre de Recerca en Economia Internacional, davant la comissió que avui estem aquí celebrant.

Abans de res, donar-li la benvinguda. Dir-li que estem molt contents de poder comptar avui aquí amb la seva presència i que hem rebut en temps i forma tota la documentació que ens ha fet arribar. Malauradament, no va poder venir per causes no atribuïbles a vostè, sinó a nosaltres, que ja li vam demanar disculpes en el seu moment. I, sense més preàmbul, doncs, agrair-li un altre cop el fet que estigui aquí, doctor Galí. I pot procedir a fer la seva intervenció, que, tal com vam comentar, tindrà, en un primer torn, vint minuts; la resta de grups tindran cinc minuts per fer les consideracions o preguntes pertinents, i després podrà tancar amb deu minuts més. Sense més, pot començar.

Jordi Galí Garreta (economista i professor del Centre de Recerca en Economia Internacional)

Molt bé. Moltes gràcies, president. Gràcies per la invitació, és un plaer estar aquí. Jo la veritat és que no soc fiscalista o especialista en finances públiques, ni tan sols en economia catalana; el meu camp és la macroeconomia i la política monetària i des d'una vessant bastant teòrica, però, com a economista i com a ciutadà, soc una persona que està molt preocupada pel que interpreto com a declivi econòmic del país en les últimes dècades. I, per tant, per mi aquesta és una ocasió molt bona per poder transmetre aquesta preocupació, eh? Ho repeteixo, no com a especialista en el tema de fiscalitat, sinó com a economista i ciutadà preocupat.

(L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

Aleshores, la meva... Aniré al gra. La meva presentació girarà al voltant de quatre afirmacions que es fan sovint sobre la fiscalitat a Catalunya, i faré alguns comentaris sobre cadascuna d'aquestes afirmacions.

Les afirmacions les tenen aquí: «la pressió fiscal és baixa», «els catalans patim maltractament fiscal», etcètera, etcètera. Jo crec que tothom està d'acord..., es poden compartir o no aquestes afirmacions, però sí que tothom està d'acord que, d'alguna manera, aquesta és una visió generalitzada –aquestes afirmacions.

Llavors, sobre la primera, «la pressió fiscal és baixa a Catalunya». El que voldria dir és que aquesta afirmació com a mínim és una afirmació que... *(Veus de fons.)* Ah, perdó, sí, jo soc el que ha d'anar passant, sí. Tenen les fotocòpies perquè els textos,

alguns, són molt molt petits, i potser en la fotocòpia es veuran millor. «La pressió fiscal és baixa» és una afirmació que com a mínim és qüestionable.

Per «pressió fiscal» volem dir tots els ingressos públics respecte al PIB. Calcular la pressió fiscal per a Catalunya és una mica complicat –per com assignaríem alguns impostos com el de societats–, però el que sí que podem calcular és la pressió fiscal per a Espanya. I el que suposo que ningú dubtarà en aquesta sala és que la pressió fiscal a Catalunya no és més baixa que la d'Espanya; en tot cas, és més alta.

Aleshores, si mirem la pressió fiscal a Espanya comparada –això és amb dades del 2023– amb tots els països de l'OCDE, veiem que, bé, no està en els països de la cua, sinó que està lleugerament per sobre de la mitjana de la Unió Europea i força per sobre en el rànquing de la mitjana de l'OCDE, eh?

Aleshores, aquí tenim països amb pressió fiscal més alta, bàsicament els països de la vella Europa, que no crec que siguin el millor referent, eh?, personalment. I aquí tenim, a la dreta, doncs, països anglosaxons, països de la nova Europa, Suïssa..., que d'alguna manera són els països més dinàmics en el que portem de segle.

Segona afirmació, «els catalans patim maltractament fiscal». Estic totalment d'acord amb aquesta afirmació, però aquesta afirmació té dos components i normalment només se n'emfatitza un. El primer component és un component que està impositat externament, que és el que anomenem «dèficit fiscal». Al marge de com el quantifiquem, és important, sobretot..., i es materialitza en un aspecte, que és el dèficit d'inversió pública recurrent. És a dir, que el percentatge d'inversió pública executada a Catalunya està molt per sota any darrere any –i això és molt important, any darrere any– del percentatge que li correspondria per població o per PIB.

I això, lo d'any darrere any, ho emfatitzo perquè té efectes acumulatius. El que importa no és tant el que s'inverteix en un determinat any, sinó l'estoc de capital productiu públic, en aquest cas infraestructures, etcètera. I això és el resultat de la inversió que s'ha fet en el passat, no? Per tant, hi ha aquest efecte acumulatiu, que és molt important.

Però no vull parlar d'això; en el que m'agradaria centrar-me és en el segon component del maltractament fiscal, que és un component que jo diria que és autoinfligit i que està associat amb impostos més alts i determinats impostos més alts que comentaré, que crec que són els que ens fan més mal, per serveis que difícilment es pot argumentar que són millors. I, de fet, podríem aportar estadístiques –no les portaré aquí– que alguns d'ells –en educació, en sanitat i tal– poden ser pitjors, per exemple, que els d'altres territoris de l'Estat. O sigui que difícilment es pot argumentar «Sí, és cert, tenim una fiscalitat més agressiva, però també tenim serveis públics millors.» Dubto que algú faci aquest tipus d'argument.

Tercera afirmació, i aquí ja començaré a entrar amb una mica més de detall: «Hem d'augmentar la pressió fiscal perquè tenim despeses importants que cal finançar» –despeses públiques, s'entén. Bé, jo estaria d'acord en el fet de que hi han despeses públiques importants que cal finançar, que seria bo tenir un estat del benestar més generós, però el que en cap cas crec que és cert és que la pressió fiscal hagi de ser un objectiu en si mateixa, eh? Augmentar la pressió fiscal per augmentar la pressió fiscal no té cap sentit. Què és el que pot ser un objectiu en si mateix? Augmentar la despesa pública *per capita* en la mesura que la despesa pública estigui, òbviament, gestionada eficientment, etcètera, però això ho deixo de banda, eh?

La despesa pública *per capita*, que és el que tenim aquí –aquí he fet una identitat, eh?, perquè és certa per definició–, es pot descompondre en el producte de dues variables. Una és la despesa pública dividida pel PIB, que, a mitjà termini, com a mínim ha de correspondre a la pressió fiscal, perquè la despesa pública no pot estar desfasada dels ingressos públics, no? Per tant, el primer factor, bàsicament, és la pressió fiscal multiplicat pel PIB *per capita*, eh? El que vull dir amb això és que, si volem un estat del benestar potent –un estat del benestar potent vol dir augmentar la

variable de l'esquerra, més despesa pública *per capita*–, hi ha dues maneres d'aconseguir-ho: una és augmentant el primer factor i l'altra és augmentant el segon factor.

Aleshores, quines diferències hi han entre el primer factor i el segon factor? El primer factor està acotat per dalt. O sigui, no pot pujar per sobre d'u o de cent per cent, si volen, eh?, perquè la pressió fiscal no pot estar per sobre del cent per cent. Alguns voldrien que pogués estar-hi, però no pot ser-hi. Per tant, està acotat. I no solament això, sinó que augments en el primer factor poden tenir efectes negatius en el segon factor. D'això en parlarem més endavant.

D'altra banda, el segon factor, el PIB *per capita*, no té cap límit superior, pot augmentar indefinidament, no hi ha límit de lo rics que podem ser, eh? I no solament això, perquè un augment o augments en el segon factor poden tenir beneficis positius en el primer factor per la progressivitat del sistema fiscal, d'acord?

Aleshores, què passa? Aquí, en el gràfic que els mostro..., és per demostrar la importància del segon factor, eh?, el PIB *per capita* com a determinant de la despesa pública *per capita*. Això són tots els països de l'OCDE. Cada punt correspon a un país, i és una mitjana de..., això crec que és un any recent, de fet, eh?, no una mitjana al llarg del temps. En l'eix horitzontal tenim el PIB *per capita* i en l'eix vertical la despesa pública *per capita*. Per tant, veiem que hi ha una relació molt molt forta. El punt en vermell és l'Estat espanyol.

El model de creixement català del segle XXI, malauradament, és un model que no ens ha portat guanys en termes d'aquest segon factor, que és el que estava intentant argumentar, que era l'important. El model de creixement català del segle XXI està basat en un augment ràpid del PIB, un augment molt fort de la població i un augment molt fort de l'ocupació. Això es presenta sovint als mitjans de comunicació per part dels polítics o dels governs normalment com un gran èxit, però si ho mirem en termes de renda *per capita*, de PIB *per capita* i de productivitat, ha estat un fracàs sense palliatius.

En el gràfic que veuen més avall, que és el que presento aquí, tenim un rànquing del creixement del PIB *per capita* –no del PIB, sinó del PIB *per capita*– acumulat des del 2000 al 2022 en tots els països de l'OCDE. Espanya està en vermell, la mitjana de l'OCDE en blau i Catalunya en verd. Penúltims, amb l'únic consol de tenir Itàlia..., que encara ho han fet pitjor.

Òbviament, això és el resultat de molts factors, molts factors que crec que juguen en contra nostra. Per exemple, el clima jo diria que juga en contra nostra, eh?, sorprenentment. El pes de la capitalitat de Madrid, eh?, el que significa aquesta capitalitat de Madrid, que no signifiquen altres capitals, també ha jugat en contra nostra. I, per tant, això són factors que d'alguna manera hauríem d'intentar compensar amb els instruments que tenim nosaltres. I la fiscalitat, o com a mínim alguna part de la fiscalitat, està en mans d'aquest Parlament, està en mans dels governs catalans, no?, però el que vull argumentar és que la fiscalitat no tan sols no ha compensat aquests factors que tenim en contra, sinó que potser els ha amplificat.

Òbviament, la relació entre model de creixement, fiscalitat, composició de l'ocupació..., és molt difícil d'identificar. O sigui, seria absurd intentar quantificar fins a quin punt..., la contribució de la fiscalitat en aquest comportament tan negatiu del PIB *per capita* a Catalunya els últims vint-i-cinc anys, no? Però sí que hi han motius per pensar que ha tingut un pes important i també que té implicacions importants per..., o sigui, aquest model de creixement té implicacions importants per a la fiscalitat.

Aquí poso un exemple d'ingressos per l'IRPF en funció del sou brut d'una persona que treballa, resident a Catalunya, eh?, el 2024. Això és sense entrar en detalls de deduccions personals i tal. Una persona amb un sou de vint mil euros acaba pagant en IRPF 1.800 euros; una amb un sou de 200.000 en paga 84.000 –són quaranta-sis vegades més que el que té un sou de vint mil euros–; una persona amb un sou de 400.000 euros en paga 192.000 –cent sis vegades més.

Amb això, què vull dir? Les estadístiques... Normalment se'ns presenten estadístiques d'ocupació agregada, creixement de l'ocupació amb un comportament extraordinari, el millor d'Europa, etcètera, però no es té en compte la composició d'aquesta ocupació. I, òbviament, la composició d'aquesta ocupació és molt important des d'un punt de vista de la productivitat i de l'augment del PIB *per capita*, però també és fonamental des d'un punt de vista fiscal. Un treballador més amb un sou de 200.000 euros equival, des d'un punt de vista fiscal, d'ingressos solament, a quaranta-sis treballadors amb un sou de vint mil euros, eh? I ja no diem res de les necessitats o demandes de serveis públics que té un treballador que cobra 200.000 euros respecte a quaranta-sis treballadors que cobren vint mil euros. Per tant, jo crec que aquest és un aspecte que no es pot ignorar.

Per tant, aquí el que poso..., un estat del benestar generós, al que jo crec que tot-hom, tots aspirem, necessita una base fiscal potent.

Per tant, aquest argument que de vegades se sent, «bé, és que realment els que sofreixen, per dir-ho d'alguna manera, els impostos alts són una minoria de la població», no?, d'alguna manera diu «no importa si els maltractem». Bé, anem amb compte, eh?, perquè maltractar-los i evitar que creixi aquest sector de l'ocupació té conseqüències fiscals per a tota la població molt fortes.

Jo els convido, als que els hi agradi jugar amb números, que intentin fer el càlcul de les conseqüències fiscals que té passar d'una estructura en la que, per exemple –m'invento els números, eh?–, un u per cent de la població té un sou de 200.000 euros i l'altre noranta-nou per cent té un sou de vint mil euros, a passar a una estructura en la que un dos per cent de la població té un sou de 200.000 euros i el noranta-vuit per cent té un sou de vint mil euros. És una invitació que els faig.

La fiscalitat catalana –i això és el que intentaré argumentar en els minuts que em queden– és especialment hostil amb professionals qualificats amb rendes de treball altes, a través de diferents impostos –l'IRPF, però també l'impost de patrimoni, l'impost de successions–, però, sorprenentment, molt amigable amb les grans fortunes, tant amb el tractament de les rendes de capital com les exempcions de què gaudeixen en l'impost de patrimoni i l'impost de successions.

I aquí la resta de la meva presentació són quatre números per argumentar aquests punts. El primer, un clàssic: simulació de fiscalitat Catalunya versus Madrid. Suposem dues persones, dos professionals, el que en diríem dos professionals exitosos –no vull dir aquí que és el treballador mitjà, eh?–: ingressos de treball, 280.000 euros; ingressos de capital, vint mil euros; un patrimoni de 4 milions d'euros acumulat al llarg dels anys.

Quina és la càrrega fiscal anual si aquesta persona, la mateixa persona, és resident a Catalunya o és resident a la Comunitat de Madrid? Per anar als números finals, aquí ho veuen desglossat. El total anual d'impostos que paga amb IRPF i impost de patrimoni, amb aquests dos –òbviament no hi compto IVA i altres coses–, és 161.000 a Catalunya, 115.000 a Madrid, una diferència de 46.000. Això no és un cop; és cada any, cada any, cada any, eh?

Si aquesta persona es mor i els seus dos fills hereten el patrimoni, els fills pagaran a Catalunya 647.000 euros, set mil euros a Madrid. Això necessàriament ha de tenir un impacte en les decisions de localització dels individus, però no solament dels individus, sinó de les empreses que volen contractar professionals altament qualificats.

Un altre tema sobre l'impost de patrimoni, concretament, que és el que aviat serà el nou fet diferencial català, eh?: impost de patrimoni i rendibilitat de l'estalvi. Sincerament, l'impost de patrimoni és un patrimoni que només existeix en aquests moments a l'Estat espanyol dintre de la Unió Europea. Està dissenyat d'una manera que l'impost és lineal, i aquí poso un exemple perquè s'entengui això. No és proporcional a les rendibilitats que obté una persona del seu patrimoni.

Suposem una persona que viu a Catalunya, actualment, amb una base imposable, un patrimoni no exempt de 3 milions, i que aquesta persona obté una rendibilitat bruta d'aquest patrimoni del quatre per cent a l'any. Pot semblar alt, això, baix, eh?, però posem quatre per cent. Òbviament, pagarà unes rendes de capital respecte a aquesta rendibilitat, que deixarà la rendibilitat, després de l'IRPF –un impost sobre les rendes de capital, volia dir–..., serà de 3,1 per cent. Però si hi afegim l'impost de patrimoni, amb aquestes dades, la rendibilitat després dels dos impostos serà el dos per cent. I si el que calculem és la rendibilitat marginal, és a dir, quina rendibilitat s'obtindria sobre un euro més de patrimoni..., si aquesta persona decideix estalviar un euro més i augmentar el seu patrimoni amb un euro, la rendibilitat a l'impost marginal efectiu seria, aleshores, el setanta-u per cent, perquè el marginal de l'impost de patrimoni és l'1,79 per cent. Si en comptes que la rendibilitat bruta fos el quatre per cent fos el dos per cent, que és el que a la majoria de nosaltres ens ofereixen els bancs o si comprem deute públic, etcètera, la rendibilitat és zero, eh?

Per tant, és un impost que està dissenyat d'una manera i amb uns tipus que estan totalment fora de lloc. Per exemple, els tipus màxims a Noruega i Suïssa, que són dos països que tenen impost de patrimoni, són l'1,1 per cent i el 0,8 per cent, aproximadament. Aquí arriben a més del tres per cent.

Un impost com aquest ofereix unes perspectives de rendibilitat nul·la sobre els estalvis d'una persona que els ha obtingut, els ha acumulat al llarg del temps amb rendes de treball –bàsicament professionals, directius, etcètera. A no ser que siguin uns cràpules, és a dir, que es gastin absolutament tot el que ingressen, que també n'hi ha, d'aquests; aquests no s'han de preocupar per l'impost de patrimoni.

«La fiscalitat ha de contribuir a reduir les desigualtats.» Això, crec que hi tots estem d'acord. Aquí els vull mostrar uns resultats d'un treball que vaig fer fa un any o un parell d'anys amb una estudiant de la Pompeu, l'Èlia Capella, que va ser publicat a la *Revista Econòmica de Catalunya*. Nosaltres vam obtenir totes les declaracions de l'impost de patrimoni a Catalunya de l'any 2022, 87.000 declaracions, una recaptació de 610 milions –ara crec que arriba als 700 milions.

És un impost que..., segur que les coneixen, les característiques d'aquest impost. Té un mínim exempt de 500.000 euros que es pot ampliar fins a 800.000 si tens una primera residència –300.000 euros per una primera residència.

I aquí, una nota peu de pàgina. Fa poc el Parlament francès va discutir un projecte de llei sobre un impost de patrimoni que no va ser aprovat. Quin era el mínim exempt en l'impost de patrimoni que es va discutir en el Parlament francès que presentaven, diguem-ne, els grups d'esquerra? Cent milions d'euros. Cent milions d'euros versus 800.000 euros a Catalunya. Com a mínim això crec que hauria de fer reflexionar el legislador català.

Aquí tenim els tipus. Un parell de gràfics que vull esmentar, i els detalls els poden trobar en el meu article, que, per cert, he fet que es distribuís. A la pàgina 11, en aquest gràfic que es mostra aquí, tenim el tipus efectiu mitjà per cada tram. Hem dividit els contribuents en trams de patrimoni: menys d'1 milió, entre 1 milió i 2 milions, entre 2 i 5 milions, etcètera, i el que està a la dreta de tot és més de 100 milions. I aquest és el tipus efectiu pagat, és a dir, la quota pagada dividida pel valor del patrimoni. I el mitjà, el valor mitjà per a cada tram.

L'impost és progressiu. No ens ha de sorprendre, doncs, que aquest tipus efectiu augmenti a mesura que augmenta el patrimoni, però no passa, això: a partir dels 5 milions disminueix. Per què disminueix a partir dels 5 milions? Hi han diferents factors, però un factor clau està en el següent gràfic, que mostra, per a cada tram de patrimoni, la fracció de patrimoni exempt respecte al patrimoni total. I, com veuen, augmenta, i augmenta molt. De forma que els contribuents amb un patrimoni més alt a Catalunya bàsicament tenen una fracció molt alta, tocant al setanta per cent, que està exempta. Per què n'està exempta? Perquè bàsicament pren la forma de

participacions i accions en empreses familiars, empreses controlades per un nucli familiar –això no vol dir que el contribuent ni tan sols posi els peus en aquesta empresa.

El següent gràfic mostra que aquesta inequitat no és solament entre trams de patrimoni, sinó dintre d'un mateix tram, eh?, mostra la diversitat de tipus efectius dintre de cada tram. Tenim la banda que és entre el vint-i-cinc i el setanta-cinc percentil, després el cinc i el noranta-cinc percentil. Veiem clarament que hi han diferències molt grans per a persones que tenen patrimoni molt semblant senzillament pel tracte diferenciat que tenen per aquestes exempcions.

I, de fet, es veu clarament com persones amb patrimoni entre 2 i 5 milions, o fins i tot entre 1 milió i 2 milions, tenen uns tipus efectius molt per sobre d'algunes persones amb patrimoni més gran de 100 milions. Difícilment aquest es pot considerar un impost progressiu i un impost que contribueixi a reduir les desigualtats.

El mateix és cert per al mal anomenat «impost sobre les grans fortunes» i per a l'impost de successions i donacions, que tenen les mateixes excepcions, bàsicament, eh? Lo de l'impost de les grans fortunes és realment d'un cinisme extrem, perquè ho és tot menys un impost sobre les grans fortunes. Les grans fortunes estan exemptes de l'impost de les grans fortunes.

I, ja per acabar, vull esmentar uns números trets d'un article que vaig publicar a l'Ara, i que està en el dossier que els han repartit, que posa en relleu aquesta situació d'escàndol i sobre la que crec que hi ha un silenci vergonyós, i ho dic aquí clarament, eh? El cas escandalós de Malena, la reina del Polo. La Malena, la reina del Polo, és el personatge fictici que em vaig inventar en el meu article, comparant la seva situació fiscal amb la del seu psiquiatre, que és el Maurici, que és un professional que obté les seves rendes de rendes de treball i que té un patrimoni obtingut a través de l'estalvi d'aquestes rendes de treball.

Tenim: la Malena té unes rendes de treball anuals de 150.000 euros, treballa a l'empresa familiar, diguem-ne, té un càrrec a l'empresa familiar, unes rendes de capital de 250.000 euros, dividendes anuals, un patrimoni de 40 milions i paga d'impostos a Catalunya, l'any 2024, 117.000 euros. El seu psiquiatre, el Maurici, té unes rendes de treball de 280.000 euros, unes rendes de capital de vint mil euros –en total 300.000 versus 400.000 de la Malena–; té un patrimoni de 4 milions, paga d'impostos 161.000 euros cada any a Catalunya.

Si aquestes persones estiguessin a Madrid, les dues pagarien aproximadament 115.000 euros cada any. I la meua pregunta és: en quin sentit la fiscalitat catalana és més progressista que la de Madrid, mirant aquest exemple?

I, per acabar, perquè crec que el meu temps ja ha passat de sobres, una reflexió final. Són massa alts, els impostos, a Catalunya? Els economistes sempre contestem a qualsevol pregunta de la mateixa manera, que és: depèn. La resposta és: «No, ja anem bé, no cal tocar-los si volem potenciar o continuar amb l'actual model de creixement.» Són molt alts, els impostos, a Catalunya? «Sí, són molt alts i en alguns casos diria que discriminatoris i regressius si volem un país atractiu per a l'ocupació de qualitat –en termes de professionals, directius, eh?–, si volem contribuir a redreçar la decadència de les últimes dècades i si volem tenir un estat del benestar potent.»

Moltes gràcies. I si tenen alguna pregunta, encantat d'intentar contestar-la.

El president

Moltes gràcies, doctor Galí. Ara obrirem el torn d'intervenció dels diferents grups parlamentaris. I començaríem amb el diputat del Grup de Junts per Catalunya. Té la paraula l'illustre senyor Toni Castellà.

Toni Castellà i Clavé

Sí; gràcies, president. Doctor Galí, primer de tot, gràcies per comparèixer en aquesta comissió. De fet, des del meu grup parlamentari, ara em costaria fer una intervenció que no acabés dient «gràcies per donar-nos llum des del punt de vista –deixi-m'ho dir així– científic» a quelcom que masses vegades discutim en

el Parlament sobre tòpics que tenen molt poca base científica, ni les conseqüències d'aquests.

Per tant, des del meu grup parlamentari coincidim jo crec en el cent per cent de la seva exposició, però més enllà. I vostè em podria dir: «Què m'estàs dient amb "coincidim"?» És a dir, dono dades objectives, i després es poden prendre decisions polítiques en funció de l'orientació, però jo crec que és molt bo que algú com vostè, del món acadèmic i amb una trajectòria molt rellevant, trenqui algun dels tòpics que tenim en el debat parlamentari.

El primer tòpic que tenim en el debat parlamentari és que sembla que en aquest país o l'actual Govern no consideri la política fiscal com un instrument de política econòmica efectiva; senzillament, un instrument recaptatori i un instrument recaptatori com a tal, que ho és –que ho és–, al final les taxes i els impostos són un instrument recaptatori, però en qualsevol model econòmic, doncs, al final els dos instruments principals..., política monetària, política de fiscalitat: no tenim capacitat de política monetària a Catalunya; sí que tenim capacitat, no molt gran, en termes de fiscalitat. I crec que el que vostè planteja ens ha de fer reflexionar i ha de fer reflexionar el Govern sobre, ho torno a dir, tòpics que queden desmuntats per la seva presentació.

Per tant, en tant que coincidim amb el plantejament que fa, algunes apreciacions, molt petites, eh?, d'alguna opinió.

Quan vostè parla... Com podem relacionar...? Un dels debats que tenim és..., vostè ho ha demostrat, però un dels debats que tenim és: si alleugerim pressió fiscal o no en funció dels incentius que això pot tenir o no, sempre ens quedem amb: «si rebaixem la pressió fiscal, doncs, recaptem menys; per tant, això afecta directament els serveis públics»; mai es té en compte el nivell de dèficit fiscal.

Vostè parlava a l'inici que tenim dos tipus de maltractament: el dèficit fiscal, aquells diners i aquella part d'inversió que no s'executa a Catalunya i que surt de la capacitat, diguem-ne, dels impostos dels catalans, i la pressió en si mateixa, l'efecte que té en cada un dels individus, eh?

Quina correlació, al final, podem tenir en el fet de que un govern mantingui una pressió fiscal determinada sobre uns diners que no podrà mai utilitzar per incrementar la despesa pública perquè senzillament desapareixen o estan a altres territoris de l'Estat i que, per tant, el propi Estat –i això reiteradament ho hem denunciat a corts espanyoles–..., el nivell d'execució de les inversions ja pressupostades per a Catalunya sempre es queda a menys de la meitat, eh? Per tant, diguem-ne, com aguanta aquella tesi de dir, en la seva part final, eh?, mantenim els impostos en termes de garantia dels serveis públics, quan en realitat una part d'aquesta recaptació senzillament desapareix, dit barroerament.

Una segona apreciació. Quan vostè parla del model català de creixement, que l'hem debatut molt, i, per tant, vostè ens dona les dades que altres vegades hem discutit en aquest Parlament i que són inquietants, és a dir, l'economia va bé, creixement de PIB... Clar, el creixement de PIB, quan el compares, llavors ve..., el PIB *per capita* no va bé. Per tant, estem tendint cap a un model al qual sí que hi ha creixement, però amb llocs de treball poc qualificats, necessitat de mà d'obra cada vegada més en creixement, i, després, la renda disponible mitjana és la que és.

Vostè ha apuntat diferents problemes: això, la capitalitat o el clima. Ara faig una pregunta que m'ho relacioni. Vostè ve d'un dels centres Cerca. Hem debatut molt si som capaços en aquest país de tendir cap a un procés d'industrialització o de llocs de treball de més valor afegit, i, segons la capacitat de valor afegit, quina capacitat tenim de desenvolupar impactant en la nostra economia el coneixement que genera el nostre sistema de recerca. I la reflexió que li demano és que no deixa de ser sorprenent que un país com Catalunya, doncs, que fa un salt en la seva capacitat de generar coneixement en els últims vint-i-cinc anys i se situa en aquestes mitjanes que ens posa aquí..., si ens el mirem en termes de recerca se situa, diguem-ne,

en una posició quasi diria puntera a tot el sud d'Europa..., quins són els incentius, també en fiscalitat, perquè aquest impacte no s'hagi traslladat o s'hagi traslladat menorment en el nostre model econòmic (*sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció*), i si aquesta és una assignatura pendent o no i quina capacitat hauríem de tenir d'avantatge en aquest sentit.

I, per últim, perquè crec que se m'ha acabat el temps, des del nostre grup parlamentari vam plantejar una proposta de resolució que ha estat acceptada per la majoria de grups, però no aplicada pel Govern, que és, precisament des d'un punt de vista diria científic, analitzar tots els impostos cedits que tenim a Catalunya per revisar la seva eficàcia, eficiència i justícia, tendint a quina és la seva elasticitat en termes de recaptació versus el benefici que poden tenir en l'impacte del nostre creixement econòmic. Per tant, si seria bo tenir en compte fer un estudi global des d'aquest punt de vista.

I l'altre és que hem entrat una proposta de llei a la qual ni tan sols apuntem el que suggereix en l'estudi, sinó senzillament intentar rectificar l'impacte –i aquí li pregunto si és un impacte profund, nosaltres creiem que sí– que tenen en el cas de l'IRPF, en termes mitjans, aquests últims anys d'inflació en el país. I, per tant, senzillament si és necessari rectificar en termes de la no pèrdua de capacitat adquisitiva de la majoria de ciutadans d'aquest país.

Per tant, com he dit, gràcies per la seva presentació. I crec que ens ajuda molt, més enllà de la ideologia de cadascú, a objectivar científicament quines són les capacitats o no de la política fiscal d'un país.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputat. Ara és el torn del diputat del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana per Catalunya, l'illustre senyor Albert Salvadó.

Albert Salvadó Fernández

Gràcies, president. En primer lloc, doctor Galí, gràcies per la seua compareixença. Ha fet un exercici de pedagogia que espero que este pobre diputat hagi sabut interpretar correctament i, si no, el convido a que després, al seu segon torn, doncs, també pugui fer les precisions que corresponguin davant d'afirmacions.

Jo entenc, per les aportacions que ens ha compartit..., bàsicament, per una part, un problema de productivitat del teixit econòmic del país. És a dir, si ho interpreto correctament, davant de la fiscalitat, la despesa pública per població, hi ha una part important que és el component PIB, per tant, component PIB que també està relacionat directament amb productivitat.

Però un altre element que m'agradaria posar en valor és aquesta competència fiscal deslleial entre diferents territoris de l'Estat. Per tant, de manera implícita, si em permet, aquesta pertinença a un estat en el qual no es tracta igual a nivell fiscal en funció de les rendes, tant del capital com del treball, i acabo aquí també.

Per tant, aquesta necessitat de més i millor progressivitat fiscal i que al final també les rendes del capital siguen gravades de manera més progressiva i, per tant, que contribuïsquen d'una manera més justa a esta progressivitat fiscal que ha d'acabar amb l'objectiu de disposar de més i millors serveis públics per a la nostra societat.

Vostè hi ha fet referència, va publicar un article a l'*Ara* i incidia sobre este model de creixement de Catalunya, no? Apuntava que som líders en creixement de PIB però que estem a la cua quant a la seva distribució, que creixem però les llars i les famílies no ho noten.

Feia referència a un problema de model, no?, derivat..., massa basat en sectors poc productius, que aporten poc valor afegit, i concentració de beneficis en poques mans, mentre que tenen grans costos tant socials com ambientals. Aquí hi ha un parell de temes: un de decisions col·lectives, no? Tot sovint s'ha mirat massa cap a projectes que prometien alts rendiments a curt termini encara que les seues

conseqüències econòmiques, socials, ambientals, fossin discutibles. Encara avui estem discutint sobre projectes d'aquestes característiques: macrocasinos, ampliació de l'aeroport del Prat, plantejaments que abonen cap al model de turisme massificat, poc productiu. Mentre estructures del món econòmic es mobilitzen en la defensa d'estes decisions, costa més fer-ho per garantir sistemes ferroviaris dignes, que també influïxen sobre la competitivitat del nostre teixit productiu, o la gestió eficient dels fons Next Generation, per exemple.

I és que aquí hi ha l'altra pota: tot sovint qui ha aportat un contrapunt a esta agenda de desenvolupament excessiu ha estat aquí, al nostre país, el sector públic. Posar en valor estructures com Acció, com Avançsa, com el nostre sector universitari de recerca, que són la punta de llança d'un model econòmic alternatiu en esta agenda de grans interessos, un model que hauria de portar a més valor afegit, a més innovació i que, alhora, ens permeti apostar per un model de prosperitat compartida.

Ara bé –m'apuntava quatre notes abans de la seva compareixença–, este model és massa petit, massa cops l'excepció en un marc de desenvolupament desbocat que segurament està més en voga en les propostes que avui hi han des dels sectors econòmics. Una part és per la força política que està a favor d'esta agenda de creixement infinit, i l'altra segurament també és per esta manca de recursos de les institucions públiques, que abanderen polítiques de reindustrialització, d'atracció d'inversions, d'aposta en coneixement.

L'exemple més evident: en creixement de PIB *per capita* som lo quart territori de l'Estat, si no m'equivoco; no obstant, en progrés social, mesurats pels indicadors de la Unió Europea, ja no som al capdavant, sinó pel mig, eh? Per què? Perquè el progrés social no està correlacionat amb el PIB *per capita*, sinó amb els recursos públics disponibles *per capita*, abans hi feia referència. I aquí coincideix plenament la posició de Catalunya amb el seu progrés social.

A mi, per acabar, sí que m'agradaria preguntar-li com creu que un millor finançament..., estem en un moment de negociació d'un nou model de finançament per al país; este model de finançament, com mos pot servir per tal de començar a canviar el nostre model econòmic cap a un model més sòlid, més industrial, de més valor afegit. (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*)

I acabo. M'he fixat en una de les gràfiques, que és lo creixement del PIB *per capita*. Veig que els països més ben posicionats són Lituània, Estònia i Letònia. Si un procés..., una analogia maldestra, però si un procés d'independència respecte a un país d'origen influïx, ni que sigui a curt, positivament en este creixement del PIB dels països que s'independitzen.

Gràcies. I acabo agraint-li una vegada més la seua compareixença avui.

El president

Gràcies, diputat. Ara és el torn de la diputada del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, la il·lustre senyora Míriam Casanova.

Míriam Casanova Domènech

Molt bé, president. Moltes gràcies. Abans de tot, també voldria agrair-li, doctor Galí, que avui ens acompanyi aquí a la Comissió d'Economia i Finances del Parlament; les explicacions que ens ha fet, el rigor, l'objectivitat i les reflexions a partir de dades i d'estudis que ha realitzat.

La compareixença teníem entès que es centraria en l'àmbit del concert econòmic i del finançament autonòmic, però, de fet, agraiem que no hagi estat així, perquè realment aquesta proposta del concert econòmic nosaltres entenem que realment contradiu la defensa de les tesis per part d'experts fiscalistes que justament defensen la necessitat d'avançar cap a una administració tributària única a tot el territori espanyol, participada, però en cap cas segmentada per les administracions públiques.

Jo em volia referir, abans d'entrar en la fiscalitat, a l'informe de fiscalització que recentment va presentar la Sindicatura de Comptes, que és el número 24/2024,

i que fa referència a les causes del deute públic de la Generalitat de Catalunya. I aquest informe nosaltres entenem que és rellevant perquè conclou que el seixanta per cent del deute públic de la Generalitat ve explicat per causes que són diferents a l'infrafinançament, no?, al finançament autonòmic. Per això creiem que una causa important que explica realment aquest resultat de l'informe de fiscalització és que no sempre la despesa corrent de l'Administració autonòmica s'ha realitzat atenent als principis d'eficàcia, d'eficiència i de bona governança.

I, a més a més, el creixement de la despesa que hem tingut, pública, no ha vingut recolzat amb el creixement del PIB, de la renda *per capita*, com s'ha vist en una de les seves transparències, no? Catalunya està a la cua, estem en penúltima posició en creixement de renda *per capita*, és a dir, que ha estat estancada durant molts anys. I, per contra, s'ha acompanyat d'una alta fiscalitat a famílies, autònoms i empreses.

Clar, llavors, nosaltres arribem a la conclusió, des del Partit Popular, que la fiscalitat s'ha utilitzat únicament com un mer instrument de recaptació, que en cap cas s'ha utilitzat com un instrument de política econòmica per incentivar l'inici o l'expansió d'activitats econòmiques especialment d'autònoms i de petites i mitjanes empreses. I tampoc s'ha utilitzat com a instrument de política, si vol entendre més política social, però en el sentit de premiar l'esforç; és a dir, si s'ha utilitzat com a instrument de política social, només ha estat per ajudar col·lectius més desfavorits, però mai per premiar l'esforç, eh? –l'esforç. Llavors, clar, jo li volia preguntar com podríem fer que aquesta fiscalitat catalana, doncs, fos menys hostil amb els professionals qualificats –per tant, amb rendes del treball–, però també amb els autònoms i les petites i mitjanes empreses.

I pel que fa a l'impost de patrimoni, i en vista de les dades i gràfics que ens ha ensenyat, vostè no creu que seria millor suprimir aquest impost i que, per tant, les grans fortunes passessin a estar únicament gravades amb l'impost sobre la renda de les persones físiques i l'impost de societats, per la seva banda? Perquè realment arribem a la conclusió, amb la seva exposició, que és un impost regressiu, que resulta que com més gran és la fortuna menys impost de patrimoni es paga.

I, per una altra banda, pel que fa a la part de la despesa pública, anem veient que cada vegada creix més, i fins i tot en serveis que són essencials. Per exemple, en sanitat, doncs, tenim les dades de que abans del covid es destinaven uns 8.000 milions d'euros a salut pública; en aquests moments s'hi destinen 16.000 milions d'euros, però, en canvi, ni nosaltres ni la ciutadania percepc una millora en els serveis de salut. Per tant, quins mecanismes es podrien establir per gastar millor, per aconseguir que la despesa pública realment a Catalunya respongués més a principis d'eficàcia, d'eficiència i de bona governança?

I, ja per acabar, sí que m'agradaria entrar una miqueta en el tema del finançament autonòmic. Nosaltres pensem que sí que cal revisar el sistema de finançament autonòmic, però cal fer-ho per a totes les comunitats autònomes per garantir que tinguin els recursos suficients per atendre els serveis bàsics que són de competència autonòmica i, per tant, que les comunitats puguin ser capaces d'adaptar-se a totes les fases del cicle econòmic. *(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.)*

Per tant, doncs –i ja acabo, president–, m'agradaria saber si vostè també creu que s'ha de revisar el finançament de totes les comunitats autònomes de règim comú per adaptar-lo, en definitiva, al conjunt dels serveis públics transferits i al seu cost efectiu, o si creu que només s'hauria de fer per a Catalunya.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputada. Ara és el torn del diputat del Grup Parlamentari de VOX en Cataluña. Té la paraula l'il·lustre senyor Javier Ramírez.

Javier Ramírez Gutiérrez

Gracias, señor presidente. En primer lugar, como no podría ser de otra manera, agradecer al doctor en economía su explicación y su ponencia de hoy. Miren, yo, si esto fuera un estadio, o el nuevo Camp Nou, a pesar de que está parcialmente abierto, y el señor Castellà fuera Flick..., hoy la convocatoria que ha hecho, pues, le ha salido rana; en términos futbolísticos, lo que sería un gol en propia puerta, es lo que le ha pasado con su convocatoria. Pensaba que usted hoy venía aquí a hablar sobre el concierto económico y a alegar económica y jurídicamente la viabilidad del concierto, y usted les ha pegado un repaso sin precedentes.

Porque, de hecho, usted ha demostrado con datos que el problema no es de España, el problema no es de la política económica, el problema no es precisamente la situación socioeconómica que revierte de manera directa a las empresas, su productividad y su competitividad, sino que es precisamente la fiscalidad de la Generalitat de Catalunya.

De hecho, usted ha hablado del IRPF y ha comparado el IRPF autonómico en Cataluña con otras comunidades autónomas. Usted ha hablado del impuesto de patrimonio que tenemos en Cataluña. Usted ha hablado de sucesiones y donaciones. En definitiva, la diferencia de la presión fiscal catalana de la mano de la batuta de Generalitat de Catalunya..., a la presión fiscal de otras comunidades autónomas.

Es decir, que el mantra permanente y utópico del señor Castellà de que «España nos roba»..., resulta que quien nos roba es la Generalitat de Catalunya. Y usted hoy lo ha demostrado. Por tanto, lamento decirle que quizás..., no sé si le van a convocar una próxima vez a la Comisión de Economía y Finanzas a explicar este tipo de cuestiones.

Y, mire, usted en la última página de este informe lo ha explicado muy bien, y se ha hecho una pregunta que dice: «Són massa alts, els impostos, a Catalunya?» Pues mire, usted dice que depende, los economistas siempre dicen «depende». Dos posibilidades: no *si volem potenciar l'actual model de creixement*, que yo añadiría: «de falta de competitividad y falta de productividad de la empresa catalana»; o sí, *són molt alts i en alguns casos discriminatoris i regressius si volem* –le corrijo, simplemente– *una regió atractiva per a l'ocupació de qualitat, professionals i directius, si volem contribuir a redreçar la decadència de les últimes dècades i si volem tenir un estat del benestar potent*. Pues, bien, hoy precisamente se ha demostrado –y usted ha puesto un ejemplo brillante– qué es lo que supone en recaudación de IRPF a una persona que cobra 200.000 euros en Cataluña a lo que supone a una persona que cobra veinte mil.

Y esto es como cuando el señor Cid decía que Messi se fuera a otro país. Claro, los futbolistas que juegan en nuestra región..., el IRPF que ingresan es algo desorbitado. Y ayuda ¿sabe para qué, señor Cid? Para pagar hospitales, para pagar carreteras, para pagar el estado del bienestar.

Claro, si nosotros en Cataluña lo que hacemos es una política de rechazar a las personas que trabajan en Cataluña y que realmente tienen un éxito económico y también laboral, ¿la consecuencia sabe cuál es? Que al final siempre dependemos de lo público. Pero, claro, es que lo público se tiene que financiar con impuestos. ¿Y qué impuestos? ¿Usted quiere sangrar y seguir sangrando a la pequeña y mediana empresa y a los trabajadores o realmente a esas personas que tienen capacidad de crecimiento económico, crecimiento personal y crecimiento laboral? Yo creo que es importante.

Y por eso, señor Galí, yo le voy a hacer una última reflexión. Y es que me gustaría que usted, que es un economista de prestigio, me dijera, si es posible, en este poco tiempo, cuál sería su propuesta concreta en términos de IRPF autonómico en cuanto no a los tramos directos, sino cuál sería su propuesta para aumentar la productividad y la competitividad en Cataluña. ¿Qué apostaría usted, por el impuesto de patrimonio? Me imagino la respuesta, pero me gustaría que lo explicara.

Y, sobre todo, el impuesto de sucesiones y donaciones, puesto que se supone que no se pueden gravar dos cuestiones por la misma cuestión, ¿cómo usted entiende...? –como economista me gustaría que lo explicara, porque mira que intento escuchar a muchos y sigo sin entenderlo, a ver si usted me lo puede explicar–, ¿cómo puede ser que una persona que ha trabajado, que ha contribuido, que ha cotizado, que ha podido acceder a comprar una vivienda, ha pagado los impuestos de esa vivienda..., venga la Generalitat de Catalunya y diga «no, si usted hereda esa vivienda a un tercero..., tengo que volver a pasar por caja»? No sé si usted es capaz de explicarme, a nivel económico, qué supone esto.

Y, por último, una última reflexión. Creo que en Cataluña hay mucha posibilidad de crecimiento económico. Yo hoy en los datos y las..., ha sido poco más de media hora para explicar que realmente lo que necesitamos es rebajar impuestos, aumentar la competitividad, aumentar la productividad –y, además, como comunidad autónoma tenemos la capacidad para hacerlo–, porque realmente los impuestos que nos están ahogando son los impuestos de la Generalitat de Catalunya.

Muchas gracias.

El president

Moltes gràcies, diputat. Ara és el torn del diputat del Grup Parlamentari Comuns. Té la paraula l'illustre senyor David Cid.

David Cid Colomer

Gràcies, president. En primer lloc, també jo aprofito per disculpar-me, perquè l'anterior compareixença que vostè hi estava convocat va ser ajornada al darrer moment, i crec que val la pena, doncs, ja que vostè contribueix amb el seu temps a venir al Parlament de Catalunya, com a mínim, també per part del nostre grup parlamentari, disculpar-nos.

Sense dubte, sí, jo crec que ha sigut molt interessant escoltar-lo parlar del concert, però els que creiem en la fiscalitat i en una fiscalitat justa per sostenir l'estat del benestar..., crec que és una compareixença estimulant i crec que com a mínim a nosaltres ens dona pistes per camins a caminar i a explorar, no?

Jo també li volia fer algunes preguntes. A nosaltres també ens preocupa, evidentment, la productivitat del país i, evidentment, també que el creixement econòmic arribi directament en aquest cas a les famílies i a les persones. Crec que avui mateix, no?, el cost de la vida és el problema principal que tenen moltíssimes famílies.

I també li volia preguntar, en aquesta necessitat d'augmentar el PIB *per capita*..., hi ha un informe –és un estudi interessant de l'Observatori de Marges Empresarials– que explica com des de la pandèmia, des del covid, en aquest cas, els beneficis empresarials han crescut un cinquanta-tres per cent i, per contra, els salaris només el vint-i-tres per cent. És a dir, quin impacte té això en aquesta desigualtat del creixement del PIB *per capita*, i si això té una realitat encara més punyent a Catalunya, tenint en compte el volum de les empreses. És a dir, és veritat que segurament una petita o una mitjana empresa no té més dificultat a l'hora de fer aquest creixement dels salaris quan, a més a més, hi ha hagut aquest creixement de la inflació, no?

Jo crec que també, com a mínim sobre dos debats que apuntava vostè, que crec que són rellevants, sobre l'impost de successions i l'impost de patrimoni, segurament tenim qüestions en comú i qüestions que hi divergim.

Sobre l'impost de successions, a mi em semblen molt interessants dos plantejaments que fa en successions i patrimoni, que són..., amb els actius empresarials. De fet, en aquesta mateixa comissió va comparèixer una economista del Banc d'Espanya, la Isabel Micó Millán, que explicava com els actius empresarials de successions ens costen 150 milions anuals en la recaptació, perquè bàsicament el que fan, vostè ho explicava, no?... és a dir, les grans fortunes col·loquen aquests actius sota l'empresa, per dir-ho d'alguna manera, parlant col·loquialment, i, per tant, no paguen impost de successions.

Jo crec que aquí és una reflexió que nosaltres sempre hem plantejat, que és un debat que cal obrir, eh? –que és un debat que cal obrir. Vam aconseguir obrir nosaltres a la darrera..., la reforma de l'impost de successions, sí que és veritat que la vam acordar, de fet, la va votar fins i tot el senyor Castellà. La reforma del darrer impost de successions la vam acordar amb el conseller llavors d'Economia, el senyor Aragonès. La va votar Junts per Catalunya, la va votar Esquerra i també, fins i tot, en aquest punt concret la va votar el Partit Socialistes.

Per tant, jo crec que aquest és un camí a explorar, a més tenint en compte una dada que crec que hem de tindre present també, perquè jo també crec que hem de tindre present qui paga i qui no paga impost de successions. El setanta per cent de la població paga menys d'un euro d'impost de successions; això, el que hereta –el que hereta, eh? Però, de fet, una recent enquesta del CEO explica que el cinquanta-cinc per cent de la població creu que no heretarà res. O sigui, el cinquanta-cinc per cent de la població catalana creu que mai heretarà un habitatge, segons el CEO, no? Per tant...

Perquè jo tinc a vegades la sensació que..., i crec que no és el plantejament que es fa, però hauríem d'anar molt amb compte, perquè al final tenim un debat sobre la fiscalitat entre els rics i els superrics, no? I ho dic també en la realitat que tenim a Catalunya, no? Perquè a mi em sembla molt suggeridor el cas escandalós de la Malena, reina del Polo, i jo li volia preguntar també, si m'ho pot dir, quantes Malenes, reines del Polo, existeixen a Catalunya. És a dir, per les dades que jo tinc, crec que estem parlant del percentil noranta-nou, és a dir, com a molt deu haver-hi una Malena, reina del Polo a Catalunya, segurament són una mica més.

Humilment, jo, pel que tenia entès..., en aquest cas, el salari..., no?, el mitjà, és a dir, el més comú, el mitjà, a Catalunya està al voltant d'uns, si no vaig errat, 26.000 euros o una mica menys, potser. Això parlant, en aquest cas, de la situació habitual del que guanya una persona a Catalunya, l'IRPF. Ho dic també perquè quan tenim els debats..., més tenint en compte que l'IRPF suposa una recaptació de 16.000 milions d'euros a Catalunya, la part que ens pertoca; l'impost de patrimoni, que ara hi entraré, 800 milions d'euros, ja, pràcticament..., del que es projecta el 2026, i l'impost de successions, 1.000.

Jo crec que vostè també feia una referència molt interessant amb l'impost de la taxa Zucman. Jo podria estar d'acord a obrir el debat sobre l'impost de patrimoni si el model és la taxa Zucman. Ho dic perquè el model de la taxa Zucman és un dos per cent sobre aquells multimilionaris que tenen més de 100 milions d'euros, però comptant els actius empresarials. Aquest és el gran debat. *(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.)* De fet, ho va intentar Mitterrand als anys vuitanta i es va fer enrere, eh? Per tant, crec que hi hem d'insistir.

I, sobre el que em deia el senyor Ramírez del senyor Messi, és que algú que guanya 200.000 euros –i en això segurament no estarem d'acord amb el compareixent– jo crec que paga poc. I al final jo també, segurament..., miri, amb això que es parla de la mobilitat, sí, segurament amb successions menys, perquè és molt més difícil planificar la mort. Amb IRPF no dic que no hi hagi mobilitat, hi pot haver mobilitat, però també..., o sigui, el senyor Messi jo estic segur que prefereix jugar al Barça que no jugar al Real Madrid. Per moltes qüestions, perquè Catalunya..., també per una qüestió de clima, també per una qüestió d'entorn, també per una qüestió de país, també per una qüestió de situació geogràfica dins d'Europa... Nosaltres també tenim molts més atractius que no tenen, per exemple, altres regions de l'Estat. I al final, és veritat, acabem també amb una qüestió de model de país.

Jo crec que la sortida, al nostre entendre, del que vostè planteja..., són dos –també li pregunto si pot ser–: la primera, evidentment, hi ha d'haver un nou model de finançament...

El president

Diputat, hauria d'anar acabant, si us plau.

David Cid Colomer

...–vaig acabant– amb un terra fiscal. Jo també li pregunto si creu que en aquest sistema que tenim nosaltres no hi hauria d'haver, per exemple, un terra fiscal en el qual, per exemple, Madrid no pugui operar com un paradís fiscal.

I l'altra, que jo crec que sí que vostè apunta i nosaltres compartim, jo crec que s'ha d'acabar amb l'elusió fiscal que fan les grans fortunes a través dels patrimonis i a través de les successions que estan col·locades dins dels actius empresarials. Nosaltres, si la resta de grups hi estan d'acord, no tenim inconvenient en treballar-ho des d'un punt de vista legislatiu. I estic segur que fins i tot aquells que avui apunten que el problema són les grans fortunes, doncs..., ens posem a treballar perquè les grans fortunes paguin el que toca en aquest país.

Moltes gràcies. I, en tot cas, ja havíem llegit l'informe en aquest cas de patrimoni, també, i el va publicar..., de fet, també crec que *El País* va fer un article sobre això. I agrair-li la presentació.

El president

Gràcies, diputat. Ara seria el torn, en primera instància, del Grup de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, i, a continuació, del Grup Mixt, però al no estar avui presents en aquesta Comissió d'Economia i Finances, passem el torn al diputat del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. I té la paraula l'il·lustre senyor Jordi Riba.

Jordi Riba Colom

Moltes gràcies, president. Moltes gràcies, doctor Galí, per la seva compareixença i la seva explicació sobre el marc fiscal que tenim.

Hi ha una primera apreciació en la que sense cap mena de dubte podem estar d'acord: la comparativa entre l'aportació en el PIB de les rendes del treball i de les rendes de capital no té, diguem-ne, una correlació amb l'aportació fiscal procedent de les rendes del treball i les rendes del capital. És molt més alta l'aportació respecte a la participació en el PIB de la fiscalitat sobre el treball que de la fiscalitat sobre el capital, com perfectament reflecteix aquest penúltim gràfic que vostè ens explicava.

El dubte que em genera aquesta afirmació i aquesta constatació respecte a aquesta darrera transparència és la derivada inevitable de la seva anàlisi. La pressió fiscal a Espanya..., la recaptació fiscal sobre PIB està al 37,5 per cent, la mitjana de la Unió Europea és al 40,4 per cent. Són dades objectives i irrefutables. La nostra pressió fiscal sobre PIB és més baixa i està alineada, d'acord amb el que diu en el primer gràfic de la seva presentació, amb la mitjana de l'OCDE.

Per tant, la derivada que se'm genera a mi és: el problema és que la fiscalitat és massa alta o que la tenim mal distribuïda? Jo crec que aquesta és una pregunta important que no m'ha quedat clara, o m'ha semblat que la resposta era unívocament «la fiscalitat és excessivament alta si volem un determinat model econòmic».

Això m'ha portat a recordar un article d'algú que vostè segur que recorda, l'Olivier Blanchard, un article del 2013 que es titula *Errors en les previsions de creixement i multiplicadors fiscals*. I indica que..., l'anàlisi sobre el que va succeir amb la resposta a la consolidació fiscal a la crisi financera: si nosaltres reduïm la fiscalitat, reduïm inevitablement la despesa, hi ha una contracció a la despesa.

Aquesta anàlisi d'Olivier Blanchard constata que, a diferència del que preveïen els economistes –Olivier Blanchard era l'economista en cap de l'FMI–, la contracció que repercutiria en l'economia per la reducció de cada euro seria entre un 0,3 i un 0,5, és a dir, que el balanç seria de mig dòlar o mig euro positiu. La realitat va constatar, no obstant, que el multiplicador era negatiu i que la destrucció del PIB en els països en els que es van aplicar polítiques de consolidació fiscal va superar el cent per cent i es va situar a l'ordre del 1,28 per cent.

Per tant, bé, jo complemento la pregunta amb aquesta derivada: el problema és que tenim la pressió fiscal alta i, per tant, gastem massa, relació directa inevitable?

O que la tenim mal distribuïda, atesa la segona part, que no n'hem parlat avui, que és l'efecte que això implica en el conjunt de la despesa agregada i, per tant, en el conjunt de l'economia?

La segona qüestió que em suscita, lligada amb la introducció que feia el senyor Castellà sobre el tema fiscal, sobre el tema del dèficit fiscal, i amb relació al títol de la seva compareixença, sobre el concert, és si els canvis que s'estan plantejant amb el model de política fiscal o de model fiscal, la fiscalitat a Catalunya, concert que defensa Junts per Catalunya, o el model de finançament singular que estem defensant altres, respecta aquesta realitat. Una major alineació, una major capacitat en la gestió, recaptació; una capacitat, diguem-ne, regulatòria superior en els impostos ens permetria –i això lligaria amb un dels seus camps d'investigació– ser més eficaços respecte als xocs asimètrics que es produeixen en l'economia, ja siguin sectorials, cíclics o amb relació a preus-costos, perquè el model econòmic de Catalunya, i així ho constata l'efecte que han tingut les diferents crisis, és diferent al d'altres llocs d'Espanya. La nostra capacitat industrial, la nostra dependència del sector exterior i de les exportacions, és superior perquè tenim un model econòmic sensiblement diferent al de la resta de l'Estat.

La major capacitat fiscal, la incidència fiscal, una major robustesa en la nostra capacitat fiscal, fos per la forma que fos, ens induiria únicament i exclusivament a donar una resposta en forma de reducció fiscal per poder fer front a aquestes ineficiències d'aquests xocs asimètrics o, per contra, el model fiscal determina també el model econòmic?

És sabut que el model, per exemple, de la capital està basat en una atracció de capital, un model no necessàriament vinculat a l'activitat productiva, sinó a activitat més de caràcter financer, per tant, lligat, diguem-ne, amb un model que alguns volem i perseguim que s'alinearia també amb els models que reflecteixen l'informe Draghi i l'informe Letta, de major valor productiu de la nostra capacitat o la nostra activitat econòmica..., fins a quin punt aquesta relació amb el model fiscal i amb aquesta previsió o aquesta aspiració de major capacitat d'incidència ens atorgaria.

Per últim, no me'n puc estar, senyor Castellà, avui ens hem trobat, diguem-ne, davant de la realitat, no?, una mica vostè afaita i VOX repassa, eh? I utilitzo aquests termes per allò de retallar. Vostè ens indueix i ens situa en el camp de la reducció fiscal i l'extrema dreta li passa per la dreta i per l'esquerra dient «no, no, és que encara més». Els acostuma a passar al centredreta moderat: quan vostès indueixen i es posen..., volen posar-se a competir a veure qui és més de dretes, doncs això, li acaba passant que un afaita i l'altre repassa.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputat. *(Veus de fons.)* Si vol fer la rèplica, senyor Castellà, pot fer-la. *(Veus de fons.)* Sí? D'acord.

Doncs concloent així, amb aquesta intervenció, les intervencions dels diferents grups, passàriem la paraula altre cop al doctor Galí perquè faci les consideracions oportunes. Endavant, doctor Galí.

Jordi Galí Garreta (economista i professor del Centre de Recerca en Economia Internacional)

Gràcies. Gràcies pels comentaris. Quant temps tinc? Una hora? *(Rialles.)*

El president

Deu minuts, però són flexibles.

Jordi Galí Garreta (economista i professor del Centre de Recerca en Economia Internacional)

En deu minuts és impossible respondre a totes aquestes qüestions. Hi ha moltes qüestions per a les quals no tinc resposta, eh?, això ho tinc ben clar; no seria honest, si hi pogués donar una resposta clara.

És cert que, bé, la convocatòria d'aquesta compareixença ha estat una mica accidentada. Entenia que el tema estava relacionat amb el concert i el finançament autonòmic. Jo és que no hi entenc, de finançament autonòmic. Sé què és el concert, òbviament, conec els trets bàsics del finançament autonòmic, però no soc un expert en finances públiques com per venir aquí a donar lliçons de detalls, de quins canvis hauria d'haver-hi en el finançament autonòmic, que em sembla, a més, un món absolutament..., molt difícil de..., impenetrable, no?, i molt avorrit també, eh?, he de dir.

I, per tant, jo he vingut aquí modestament..., he aprofitat l'ocasió, que segurament no tornaré a tenir, per dir el que penso sobre coses que em preocupen –o sigui, a mi em preocupen com a economista, però sobretot em preocupen com a ciutadà, em preocupen molt– i expressar unes opinions. I he utilitzat aquest privilegi que se m'ha donat, no? Entenc que molts dels meus posicionaments no encaixen del tot amb ningú, segurament, eh? –amb ningú–, i que això pot resultar una mica molest, ho sento.

A veure, crec que... Aniré saltant d'un punt a l'altre. Jo crec que cal distingir molt el tema dels multiplicadors fiscals, no?, que és un tema com a curt termini, eh?, i que comparteixo amb l'Olivier Blanchard –va ser el meu director de tesi, per tant, òbviament, no discreparé d'ell en absolut sobre aquest tema–, d'un tema que és més a mitjà termini, més a mitjà i llarg termini, no relacionat amb com gestionem el cicle econòmic, sinó amb com gestionem el model de creixement, no? I crec que hem de separar les dues coses.

Aleshores, jo no he volgut dir que la pressió fiscal sigui molt alta o sigui alta; no era aquesta, la meva intenció. El que he volgut és rebutjar una idea molt generalitzada de que la pressió fiscal és molt baixa, i que com a mínim, he dit, això és qüestionable. I he aportat una taula de l'OCDE en la que clarament no es veu l'Estat espanyol a la cua de la pressió fiscal, com potser hauria estat fa quaranta anys, eh?, en absolut.

Òbviament, jo no soc partidari de retallades massives en els serveis públics, etcètera, per les conseqüències a curt termini, però també per les..., des d'un punt de vista..., en l'impacte sobre el PIB, però també per les conseqüències que tenen sobre el benestar dels individus i els serveis públics que es poden aportar, eh?

Jo el que vull..., és que crec que és molt important, molt molt important i molt difícil al mateix temps, el sortir de la dinàmica de la política, de la dinàmica curt-terminista de la política, i especialment dels que estan en el Govern, de tots, eh?, de tots els que..., que és, bàsicament, una obsessió –clar, que s'entén, eh?, però...– pel curt termini i, sobretot, des del punt de vista fiscal, de la recaptació a curt termini, sense tenir en compte les implicacions a mitjà i llarg termini, no?

Òbviament que canvis en la fiscalitat en el sentit que, sense entrar en detalls, he suggerit són canvis que no tindrien efectes immediats sobre el model de creixement. És obvi, eh?, però sí que tindrien efectes segurament a mitjà termini, perquè són canvis que no es fan..., els canvis de localització, els canvis en les decisions de canvi, ja siguin individuals, a nivell d'empreses, no es fan immediatament, no es fan d'un dia per l'altre, i tenen efectes que no es noten..., que només es noten amb el pas del temps.

Jo he apuntat a tota una sèrie d'impostos en els que crec que un determinat sector de la població –que ja he dit: professionals, directius amb rendes de treball altes–, que són una minoria de la població, inqüestionable..., però també he volgut dir que el fet de que siguin una minoria i que potser, no ho sé, una minoria pot ser molesta, fins i tot, de tenir-los..., però des d'un punt de vista fiscal són molt importants –són

molt importants. És això, el que he volgut dir. Des d'una perspectiva d'algú que està molt interessat en tenir un estat del benestar potent, molt generós, eh?

És important no deixar de banda, diguem-ne, aquests sectors, no castigar-los massa. Jo no dic donar-los privilegis, però no castigar-los. Perquè, a més, és un sector que a diferència, per exemple, de l'empresa familiar, no està organitzat políticament, és un sector que es considera orfe políticament. Sincerament, no hi ha ningú..., no hem vist manifestacions que paralitzin la Gran Via demanant l'eliminació de l'impost de patrimoni. No es veuen ni es veuran. La gent vota amb els peus, en aquest sector, eh? Marxa o deixa de treballar, etcètera. I podria aquí, doncs, explicar molts casos que he viscut de prop, d'amics, etcètera, de decisions que han pres que no poden ser de cap manera bones per a l'economia de Catalunya des de cap punt de vista polític. Aleshores, bé, aquest era un comentari.

Coses molt puntuals. Sí, hi ha marge mantenint recaptació a curt termini. Hi ha marge per tenir una fiscalitat més justa i menys discriminatòria. Efectivament, es pot apujar l'IRPF sobre les rendes del capital. És important sempre tenir en compte que –i això Saez i Zucman en el seu llibre, que molts potser l'han llegit i que recomano enormement, ho emfatitzen– les rendes del capital tenen dos components a la major part dels països: hi ha el que seria l'IRPF i també hi ha l'impost de societats, que no es pot menysprear.

Què passa? Els superrics no paguen IRPF, paguen impost de societats perquè..., bé, ja intenten maximitzar les deduccions, etcètera, com tothom, sigui empresa petita, sigui empresa gran, fa el que pot, no?, dintre de la legalitat. Però els superrics no paguen IRPF a la pràctica. Deixen de cobrar dividends, no?, poden viure de préstecs, poden viure del que l'empresa els ofereix. Perquè els superrics no són persones que han acumulat el patrimoni, no ens enganyem, a través de l'estalvi de rendes de treball altes; són persones que, potser amb molt mèrit, han creat una empresa que ha tingut molt d'èxit o han heretat les accions d'aquesta empresa, no?, i, per tant, tenen uns instruments que no tenen els professionals, els directius d'empresa, etcètera.

Aleshores, hi han marges en aquest sentit. I clar que el del tractament..., és que clama al cel i és un tema que és tabú, i a mi em sembla insòlit que no se'n parli més: el tractament privilegiat de les empreses familiars, de les accions i participacions en empreses familiars. Les empreses familiars..., és cert, hi han moltes empreses familiars que són el taller del xamfrà, no?, però les grans fortunes tenen el seu patrimoni en empreses controlades per un nucli familiar, i el gruix d'això està exempt de l'impost de patrimoni, està exempt de l'impost de successions, i això és increïblement injust.

Algú podrà... Per això l'impost, per exemple, que es va discutir a França, i amb el tipus d'imposició que Zucman, que és el principal advocat de l'impost de patrimoni i un bon amic, fa..., o sigui, ell deixa totalment de banda aquestes exempcions. Ara, també parla d'uns mínims molt diferents. O sigui, el mínim de 800.000 euros a Catalunya és ridícul. A més, ens apunta a una evasió fiscal massiva en l'impost de patrimoni, perquè qualsevol persona que tingui un pis a l'Eixample ja té més de 800.000 euros. I, en canvi, només hi han..., quants contribuents? Ho he dit abans, 87.000 persones que fan la declaració de l'impost de patrimoni, no? Està totalment fora de lloc.

Qui sigui que ha fixat aquests tipus marginals de l'impost de patrimoni..., no sé qui ha estat ni de quin partit és ni quina formació té, però és una persona que no té els més mínims coneixements d'economia i finances. Comparat amb les rendibilitats del mercat, s'ho mengen tot.

Algún altre tema. El nou finançament... Per tant, ha sortit el diputat..., el Toni Castellà ha dit..., deflactació. Això és un altre tema que em sembla insòlit també des d'un punt de vista ja d'honestedat. Si volem apujar la pressió fiscal o els tipus de l'IRPF, que s'apugin, però que s'apugin de forma transparent, no per la via del darrere, en base a una variable que no controla el legislador, que és la inflació. Bé,

em sembla una cosa com insòlita que fins i tot es faci bandera de que no s'ajustin per la inflació, els trams, no?

Sobre el model de finançament, ja he dit que no en soc un expert, no puc entrar en detalls. No puc entrar en detalls, però el que sí que vull dir és que un nou model de finançament, sigui el que sigui, ni que fos el concert, no és garantia de res. Òbviament, tenir el concert econòmic, ser un estat independent, et dona més instruments. Si tens més instruments, tens més possibilitats, i això vol dir que pots utilitzar-les, tens el potencial per fer coses millors; d'això no n'hi ha cap dubte, és una qüestió bàsica, no?, de reduir restriccions en un problema de maximització. Però no és una garantia de res, perquè es poden utilitzar malament, aquests instruments –es poden utilitzar malament.

Sobre el tema de... –i vaig saltant d'una cosa a l'altra. Què proposaria jo, diguem-ne, si fos un dictador benvolent, a Catalunya? El que segur que no mantindria és..., primer, aquest mínim tan baix, *low cost*, de l'impost de patrimoni, que és absurd, és absurd per a qualsevol persona que ho pensi, no?, de 800.000 euros. Si sé si l'apujaria..., no ho sé. Si s'ha de mantenir l'impost de patrimoni i volem que aquest sigui el fet diferencial català, no?, que tenim impost de patrimoni, som els únics i tal, eh?..., no ho sé, no vull dir una xifra. Zucman, quan ens va visitar fa un parell d'anys, va proposar 10 milions. No sé per què proposa 10 milions per a Catalunya i 100 milions per a França. Ens deuen veure com un país *low cost*, no ho sé. Però, clarament, no 800.000 euros. Les persones amb més de 800.000 euros no són grans fortunes.

Per tant, es podria..., si es volgués mantenir l'impost de patrimoni, es podrien reduir moltíssim els tipus, apujar el mínim i eliminar les exempcions –eliminar les exempcions. Amb tipus més baixos es podria..., en el nostre treball tenim una simulació: es podria obtenir la mateixa recaptació amb tipus més baixos per a tots els trams de patrimoni, això sí, eliminant les exempcions, eh? Hi haurien uns perdedors, i són uns perdedors que són perdedors amb una capacitat de pressió molt forta i molt ben organitzats políticament per aconseguir aquests beneficis fiscals que van aconseguir en el seu dia.

Quantes Malenes hi ha? Si considerem una Malena una persona que té un patrimoni de més..., quants en tenia?, 40 milions? (*Veus de fons.*) Bé, aquí no ho tinc, però hi han... (*Veus de fons.*) Sí, d'acord. Hi han vuit-centes persones a Catalunya que van declarar, el 2022, que tenien un patrimoni de més de 25 milions. Però jo no emfatitzaria tant l'aspecte aquest com el de les rendes de treball, que es veuen... O sigui, poden ser..., no en tinc les dades, eh?, però és obvi que professionals molt qualificats amb rendes del que sigui, per sobre de 80.000, de 150.000, ja no diguem..., són una minoria, és que sempre seran una minoria.

La consellera, en una reunió, fa poc va dir: «És que l'impost de patrimoni no és un impost impopular.» Per què ha de ser impopular? La gran majoria dels nostres conciutadans no paguen l'impost de patrimoni. L'impost de patrimoni és molt impopular amb aquests vuitanta mil que fan la declaració. Aleshores, la qüestió és: és rendible castigar tant aquest tram amb aquest impost, concretament, i amb el disseny que té aquest impost? No estic dient aquí que s'han d'abaixar els impostos per a tots els rics i tal, en absolut, eh? –en absolut.

Estic d'acord que..., un tema que a mi m'interessa molt: el tema dels marges empresarials. Han augmentat molt aquests últims anys. Això no és un fenomen específic del nostre país, és un fenomen a totes les economies avançades. Ens hi hem d'anar acostumant o..., com a mínim, responent a això, té molt a veure amb les noves tecnologies, amb la concentració que aquestes noves tecnologies impliquen. I després, bé, hi han situacions més idiosincràtiques de cada país.

Tot això... Una solució...? Per tant, es pot veure que està desnivellant-se, diguem-ne, potser... L'augment de la desigualtat, part de la desigualtat ve per aquesta banda, absolutament d'acord. Una solució que a mi em sembla molt adient també i,

sobretot, per posar fre o limitar el model de creixement que tenim és augmentar el salari mínim, augmentar el salari mínim i augmentar-lo dràsticament; no dic d'un any per l'altre, però augmentar-lo de forma important, eh?, de manera que el tipus de llocs de treball que es creïn en aquest país siguin bons llocs de treball –bons llocs de treball. Això entenc que pot semblar...

El president

Disculpi, doctor Galí, hauria d'anar acabant, si és tan amable. Gràcies.

Jordi Galí Garreta (economista i professor del Centre de Recerca en Economia Internacional)

Sí, perquè em podria allargar moltíssim i no vull fer-ho, òbviament. Crec que he tocat més o menys tots els temes, i m'aturaria aquí.

Moltes gràcies per la seva atenció.

El president

Doncs moltes gràcies, doctor Galí, per haver-nos acompanyat i haver comparegut avui a aquesta Comissió d'Economia i Finances.

I faríem una pausa de dos minuts per acomiadar el doctor Galí i donar pas als nous compareixents.

La sessió se suspèn a un quart de cinc de la tarda i dotze minuts i es reprèn a dos quarts de cinc i quatre minuts.

El president

Bona tarda. Reprendríem la Comissió d'Economia i Finances, si els hi sembla bé. (*Remor de veus.*) Bé, ara sí, reprenem ja la comissió d'Economia i Finances, després d'aquesta pausa per fer el canvi dels compareixents.

Compareixences

357-00707/15 i 357-00921/15

En aquest sentit, doncs, dir-los que procedim a fer els punts 7 i 8, referents a les compareixences del senyor Joan Amorós i Pla, president de Ferrmed, i del senyor Josep Capdeferro, professor associat de la Pompeu Fabra. I, en aquest sentit, els compareixents disposaran cadascun d'ells de quinze minuts, començaríem pel senyor Joan Amorós i després el senyor Josep Capdeferro. I, posteriorment a les seves intervencions, cada un dels grups tindrà cinc minuts per exposar el que cregui convenient. I, finalment, tornaran a tenir un últim torn de paraula, en aquest cas de deu minuts, per fer el tancament de la compareixença.

Per tant, molt benvinguts, moltes gràcies per ser aquí. I començaríem, si els hi sembla bé, amb la compareixença del senyor Joan Amorós. Endavant.

Joan Amorós i Pla (president de Ferrmed)

Bé, doncs abans de re, moltes gràcies per convidar-nos a venir. Jo els hi explicaré una mica el que a nosaltres ens sembla que són, d'alguna manera, les claus del progrés o la manera de poder aportar valor afegit en aquest món.

(*L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.*)

Nosaltres fa uns quants anys vam engegar a nivell europeu... Els he portat això perquè ho puguin veure, eh? (*L'orador mostra un full.*) A nivell europeu vam engegar lo que en vam dir «projecte R+D+4i». Això va ser un projecte que hi va col·laborar Finlàndia, hi va col·laborar Nord-Westfàlia, hi va col·laborar Flandes, hi va col·laborar Roine-Alps, hi va col·laborar Llombardia, diverses regions i estats, i últimament s'hi va afegir també Dinamarca i va estar a punt d'afegir-s'hi Àustria, el que passa, que al final, per raons pressupostàries, perquè la Comissió Europea per poder

fer tot un *benchmarking* de tot això no ens va ajudar econòmicament, doncs, ho van deixar córrer.

Però en aquest projecte, amb totes les reunions que vam tenir, que van ser moltes, vam arribar a la conclusió de que, de fet, hem de parlar no d'R+D+I, sinó d'R+D+4i, eh?, per ser, diguéssim, fonamental per a les claus del progrés. I, llavors, aquí jo els hi vull parlar de les tres is, perquè les altres ja tothom les coneix molt, però les altres tres is, diguéssim, són: la identitat, l'impacte i la infraestructura.

Jo era un dels directors generals de Nissan Motor Ibérica en el seu temps, i, per tant, tot això ho vam experimentar a fons. Perquè realment, si parlem de la identitat, nosaltres, que fabricàvem cotxes..., els proveïdors eren els mateixos per a nosaltres que per a la Ford que per a la Renault que per a la Volkswagen, per a qui vulguis. I al final els radiadors els feien els mateixos; els dels servofrens, tal. Total, que si tu no li poses identitat al teu producte no hi ha res a fer, eh? I, per tant, la identitat és un tema fonamental. Però no només és fonamental a nivell d'empresa, sinó que és fonamental a nivell de país; un país que perd la seva identitat és un país que realment acabarà no sent res.

I aquí jo els hi he posat alguns dels factors, perquè en tot aquest estudi que va quedar..., ja dic, no es va acabar de fer, però sí que vam analitzar amb tota aquesta gent, perquè hi havia gent de per tot arreu, eh?, d'universitats, de col·legis d'enginyers, de per tot arreu, de totes aquestes zones socioeconòmiques europees..., i vam identificar tota una sèrie d'atributs d'aquests factors i aquí en tenen alguns que els hi he posat, eh?

I m'he permès fer una mica d'aproximació sobre com estem Catalunya, no? En capacitat intel·lectual estem molt bé i tal. O sigui, d'identitat lo que ens falla molt és tot lo que és el tema de valors humans, ens falla molt tot lo que és l'autoestima col·lectiva i autoafirmació. I després, evidentment, una cosa que ens falla és la natalitat, o sigui, és un país que se'n va al pot perquè, realment, si la gent no té fills, ja em diràs on anirem a parar, o sigui que això és un altre punt important.

L'impacte. En l'impacte no estem tan malament. Jo crec que, realment, tot lo que és el valor apreciat del nostre producte, doncs, cada vegada va a més, o sigui, en això jo crec que hem millorat bastant. En tot lo que és flexibilitat i temps de reacció, som gent que, en aquest sentit, estem inclús per davant d'altres països. I en estratègia comercial i tot això també hem millorat molt. Potser en tot lo que és el tema mediambiental i la representativitat internacional és on tenim més problemes, perquè la representativitat internacional que té Catalunya és molt..., com ens podem imaginar, és bastant minsa, no?

En la infraestructura, doncs, tampoc estem gaire bé, eh? Estem malament en la infraestructura energètica; no sé com acabarà això de l'energia, però no estem gaire bé. En transport i logística estem malament. En la formació i l'educació estem molt malament també. En habitatge no cal dir-ho. O sigui, en tot el tema d'infraestructura no es pot dir que estiguem realment gaire bé.

O sigui, jo crec que d'aquests tres factors essencials, d'aquestes tres is que hem afegit, doncs, els que més fallen són la identitat i la infraestructura.

Llavors, si anem una mica a adonar-nos de què és el que passa amb moltes coses en aquest món... La globalització és una cosa que està molt bé, però hi ha una certa tendència a que el peix gros es mengi el peix petit, i llavors ens trobem amb aquesta posició més aviat empobridora, eh?, de centralisme, que realment lo que fa és crear satèl·lits que, a més a més, giren a l'inrevés, i, en canvi, l'autoafirmació és quan realment, doncs, tots remen en la mateixa direcció, no? Aquest és un tema que és essencial.

A nivell d'empresa passa exactament igual. O sigui, l'empresa ha de ser una estructura pensant, policèntrica, en la qual tothom ha de pensar, no només el dalt de tot, sinó fins més avall i, per tant, hi ha d'haver una integració total a nivell de l'empresa. I també la direcció ha de ser la que arrossegui, més que no pas la que centri totes les opinions i tal sense aprofitar els coneixements de tots els col·laboradors, no?

Això tots vostès ja ho coneixen prou, i a Catalunya, en general, el nostre món empresarial funciona relativament bé, malgrat els entrebancs que tenim sempre. Però jo crec..., bé, no soc jo sol, ho creu molta gent, que, diguéssim, el suport... Això està malament –perdoneu, eh?–, perquè veig que han passat una versió no corregida. Això potser ho hauríem de... On diu «sense pressupost...», això vol dir «sense prou suport institucional», eh? O sigui, ho sento, perquè ho vam corregir, això, i veig que no han passat la correcció, eh? Això és «sense prou suport institucional».

O sigui, en general, doncs, anem prou bé. El PIB creix a un ritme bastant bo, la quota de les exportacions també creix bé. Tot lo que és inversió en R+D també creix prou bé. La productivitat és potser..., malgrat que ha crescut, ara comença a flaquejar una mica. I en tot lo que és evolució del valor afegit industrial i tot això també anem prou bé últimament, no?

Ara, aquí tenim el repte fonamental, que és el repte de la població. La nostra població creix molt, però creix molt, diguéssim, sense que hi hagi una fecunditat suficient. I això, és clar, obliga inevitablement –ho dic per la gent que es queixa de la immigració– a necessitar gent de fora per poder cobrir llocs de treball. Només cal veure l'ocupació per lloc de naixement, que es veu aquí, en aquest quadre d'aquí. Si agafem els quatre últims a Catalunya, el 82,3 per cent dels llocs de treball que s'han ocupat, dels 500.000 que s'han creat, els han ocupat gent nascuda a l'estranger, eh? O sigui que aquest és el problema que tenim.

I si mirem la piràmide d'edats, això explotarà, explotarà d'aquí..., entre cinc i deu anys, eh? Això se'n pot anar tot enlaire perquè no tenim –no tenim– població jove per cobrir els llocs de treball que es generen. I això, una de dues, o es fa una política urgent de protecció de les famílies nombroses i de lo que sigui o això se'n va al pot, eh? I no només se'n va al pot en aquest sentit, sinó també..., si parlem de la catalanitat, entenent per «catalanitat» la gent que usualment parla el català, doncs, també, si no ens espavilem, tindrem greus problemes, no?

A part de tots aquests problemes plantejats que es posen aquí, com són els recursos per atendre una població creixent. Perquè, clar, hem passat en pocs anys de 6 a 8 milions, ara es parla de 10 milions, doncs imagineu-vos lo que pot passar, no?

Llavors, aquí, clar, Catalunya..., nosaltres, amb aquests projectes que hem fet, que sempre hem provat de fer projectes que són d'abast internacional, hem anat una mica per tot arreu, i jo, almenys, per la meua experiència personal, puc dir que Catalunya és una de les economies més diversificades i dinàmiques que hi ha a Europa, eh? I això és inqüestionable que és així. Potser l'única regió que potser s'assembla una mica a nosaltres és la Llombardia, però tot lo altre..., nosaltres estem en aquest sentit molt més diversificats que ells, i amb moltes més possibilitats.

Per altra banda, ja veieu el rang econòmic que tenim, o sigui, quan es parla de Catalunya, «Catalunya no sé què...» Escolta, Catalunya és un país d'Europa de primeríssim nivell, no? Ocupem per la població el catorzè lloc; pel producte interior brut, el catorzè; per la renda *per capita*, el tretzè i, malauradament, doncs, per una sèrie de raons que no cal que comentem però que molts tenim al cap, no estem al nivell de la renda *per capita* mitjana de la Unió Europea, estem per sota.

I això és un altre dels aspectes importants, no? O sigui, nosaltres tenim una àrea, una àrea de relació des del punt de vista cultural, social i de tot lo que vulgueu, eh?, i estratègica, perquè estem al centre de l'Europa llatina; ni més ni menys que al centre de l'Europa llatina, estem. I, per tant, estem en un lloc realment important i estratègic, cosa que es corrobora amb un estudi que hem fet fa poc, un estudi en que hem estudiat tot Europa. Tenim aquí el llibre que els hi he portat, és un resum d'aquest estudi que hem fet: 45.000 hores de treball, vint-i-quatre experts de tot Europa han analitzat tot lo que és la xarxa transeuropea de transport –carretera, ferrocarril, vies navegables. I lo que veuen vostès aquí en color blau és allà on es concentra el seixanta-cinc per cent del tràfic de mercaderies d'Europa.

I com podeu veure, doncs, Catalunya... Això s'apagarà, si no polseu el botó? No sé..., això... Alguna ànima caritativa que ho pugui resoldre? (*Veus de fons.*) O jo pitjo un botó d'aquests per aquí? No ho sé... Aviam si hi ha algú que... (*Veus de fons.*) Potser pitjant un daixò ja està, no? (*Veus de fons.*)

Bé i, a més a més, doncs, clar, amb aquest estudi hem analitzat no tota la xarxa, sinó que hem analitzat tots els *hubs* logístics d'Europa, més de mil, eh? I aquí vostès tenen els trenta més importants, eh? I els que estan en color fosc són els més importants de tots. I estan en aquest triangle que nosaltres hem batejat com el «*golden triangle*», que són la vall del Roine, la unió entre Barcelona-Tarragona i el gran Milà, eh?

Aquí tenim: per la banda de l'est, tenim el Ramstad, que és el vèrtex de dalt de tot; després tenim el Ruhr, tenim Frankfurt, tenim Stuttgart, tenim Zúric i tenim el gran Milà. I per la banda dreta tenim la vall del Roine, començant, diguéssim, pel *hub* envers Brusselles, tenim l'Île-de-France, tenim Lió, tenim Marsella i tenim Barcelona-Tarragona.

Perquè us en feu una idea, Barcelona-Tarragona és el tercer *hub* logístic més important d'Europa –el tercer, eh? I això us ho dic perquè ho hem analitzat considerant lo que són els fluxos d'entrada i sortida de mercaderies, el valor afegit d'aquestes mercaderies que entren i surten i també la població de cada una d'aquestes àrees. I, llavors, estem gairebé *ex aequo* amb Milà, gairebé, eh?, amb el gran Milà. I el Ruhr és l'àrea logística més important d'Europa, però nosaltres estem en primeríssima divisió, com podeu veure, eh?

Llavors, en aquest estudi que hem fet, doncs, una de les coses que hem vist és què passa amb el transport de mercaderies. I el transport de mercaderies a Europa no funciona. La Comissió Europea diu que ha de tenir el trenta per cent del tràfic de mercaderies terrestre, i quan vam crear Ferrmed, fa més de vint anys, hi tenia el divuit i ara hi té el 16,9, i la Comissió Europea diu que hi ha de tenir el trenta. Ningú sap com fer-ho, ningú, eh?, perquè hem parlat amb mitja humanitat. I nosaltres hem trobat com fer-ho, eh? –hem trobat com fer-ho. I aquí tenim tot aquest sistema Firrst, que lo que representa és que els trens funcionin a demanda i s'alineïn amb la carretera. La carretera és el sistema de transport més flexible que hi ha i, per tant, el tren, o es posa a nivell de la carretera o no hi ha res a fer.

Per tant, nosaltres, entre els diferents *hubs* logístics, tindrem sempre trens punt a punt. Si podem tenir trens punt a punt, que són trens complets... Per exemple, si agafem el *hub* de Frankfurt i Barcelona, que són dos *hubs* importants, probablement podem arribar a tenir un tren diari, cada dia, complet, però prou, eh?, no en podem tenir més. En canvi, si nosaltres tenim un tren que surti de Barcelona a les sis del dematí i que tres hores abans hem de definir el solc –ara per donar un solc necessites sis mesos, quan amb la tecnologia actual això hauria de canviar radicalment–..., doncs nosaltres sabem que aquell tren que surt de Barcelona ha de parar a Girona, ha de parar a Montpeller, ha de parar a Lió i després a Frankfurt. I el que sortirà quatre hores més tard no parerà a Girona, parerà a Perpinyà; no parerà a Montpeller, parerà a Nimes; no parerà a Lió, parerà a Marsella. D'acord amb la demanda anirà parant allà on calgui.

I inclús el sistema Sor..., és ja quan el tren ha sortit i està corrent i no té previst parar a Narbona i li diuen: «Escolta, has de parar a Narbona cinc minutets perquè ve un camió amb un contenidor urgent que ha d'anar allà on sigui, a Düsseldorf...» I, per tant, hi para un moment i carrega i continua, eh?

Això és un sistema que volem nosaltres posar-lo en marxa. I aquest és el pilot que volem fer d'aquest sistema. Hem analitzat a Europa..., sabem totes les característiques de les terminals logístiques d'Europa, ho coneixem tot, eh? I, per tant, sabem que els trens aquests volem que siguin de 740 metres de llargada, els farem només en zones amb ample internacional. I això que veuen en color blau són les terminals que admeten trens de 740 metres, però en cul-de-sac, perquè la majoria dels

terminals europeus són en cul-de-sac, la qual cosa és un problema de maniobres, però entrar el tren sense haver-lo de partir mai ho podem fer.

Els que són de color groc són les terminals passants, que és lo que haurien de ser les terminals d'Europa, sense necessitat de locomotores de maniobra.

Llavors, nosaltres vam fer la prova aquí. I la segona fase de la prova..., a la vall del Roine hi ha un fotimer d'estacions de classificació abandonades perquè el sistema aquest del boló aïllat ja no funciona i, llavors, aquí hi podríem instal·lar terminals d'aquestes que nosaltres proposem, que són terminals passants amb un sistema molt revolucionari de funcionament.

Llavors, per tirar endavant això, doncs, hem aconseguit crear una aliança potent a Europa. Tenim l'ESC, que és l'European Shippers' Council, que agrupa tots els carregadors d'Europa; Ferrmed, per descomptat, que és el que ha tingut la idea i ha fet l'estudi; la IRU, que és l'organització mundial –mundial– de transportistes per carretera; la UIRR, que és la Unió Internacional per al Transport Combinat Carretera-Ferrocarril, i Mcrit, que una empresa consultora d'aquí que ens va ajudar a fer la part, diguéssim, de modelística de l'estudi.

I ara, en aquest moment, doncs, ja tenim tota aquesta gent que s'hi ha afegit i estem al voltant d'una cinquantena d'empreses importants que s'han afegit ja a tota aquesta aliança per poder fer aquestes proves, no? I aquí teniu tot això, que és lo que hi ha, eh? (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*)

Aquí, de tota manera, observeu que hi han dues regions importants, com són Occitània i el sud d'Holanda, però no hi ha Catalunya, no? Crec que potser hauríem de pensar per què no hi ha Catalunya aquí; és que no ho entenc, no entenc per què no s'hi ha afegit. Bé.

I, llavors, aquí una altra cosa que tenim en marxa en aquest moment és una mica..., la Catalunya que volem. Tenim trenta experts de tot Catalunya analitzant la situació que tenim. I lo que sí que està clar és que si no reforcem –i això suposo que a mitjans de l'any que ve ho tindrem acabat– aquests factors d'identitat i infraestructura, això de Catalunya, senyors..., d'aquí pocs anys pot començar una època de decadència claríssima, eh?

I aquí teniu, per exemple, el *benchmarking*, no? El *benchmarking*, per exemple... Nosaltres hem fet *benchmarking* en totes les regions socioeconòmiques europees que ens ha semblat que són punteres. Aquí teniu el cas dels ferrocarrils, per exemple, no?, i tenim... És un exemple, això és un exemple, no? A més, comparant-nos amb Suïssa. Suïssa, com podeu veure, té 41.000 quilòmetres quadrats. Si nosaltres agafem Catalunya més Andorra més la Catalunya Nord, i si volem la Franja de Ponent, doncs, arribem també exactament a la mateixa superfície que Suïssa. I el nombre d'habitants..., ells estan a 9 milions, nosaltres estem a 8.700.000, eh?

Llavors resulta que ells, fixeuvos-hi bé, tenen 3.500 quilòmetres de ferrocarril. Nosaltres, la Catalunya estricta, en tenim 1.800, eh? I si agafem la Catalunya Nord afegida, que tenen una bona xarxa ferroviària, ja passem a 2.125. I, és clar, si volguéssim arribar a aquest nombre de quilòmetres de Suïssa –perquè Suïssa s'assembla molt a nosaltres: és plena de muntanyes, poques planes, ells comencen a quatre-cents metres d'altura, nosaltres comencem arran de mar, però pràcticament..., la geografia és molt semblant–, doncs, escolta, ens farien falta 1.300 quilòmetres. I aquí hi ha marcat més o menys allà on hauríem d'invertir, perquè també ho tenim analitzat amb detall, no?

I, després, això és una mica els reptes que tenim plantejats. Catalunya és un país que ha avançat a sacsejades; a vegades hem anat molt endavant, a vegades hem anat molt endarrere, degut a totes les circumstàncies polítiques que hem tingut.

Aquí estem vivint encara de la renda de la Renaixença, eh?, i aquesta és la realitat. Després de la patacada del franquisme, ara estem intentant tirar endavant, i ara és el moment de fer un gran pas endavant per Catalunya. I si no fem una sacsejada

tipus R+D+4i, on tinguem en compte tots aquests factors, serà més difícil que ens en puguem sortir.

Això és una altra cosa iniciativa..., per exemple, impacte internacional. Si nosaltres no tenim impacte internacional, pleguem. Nosaltres us hem portat aquest llibre, *Aportacions catalanes universals*, que demostra lo que és aquest país, eh? Aquest país no ens l'acabarem mai, eh? I lo que és una vergonya és que això no s'expliqui a les escoles, vull dir, és que no ho entenc. O sigui, no creem autoestima a les nostres escoles, eh? Per què no s'explica, això? Aquí tenim..., vam acabar aquest llibre perquè ja volíem presentar-lo l'any del tres-cents aniversari del 1714, però aquí hi han 223 aportacions rellevants que han transcendit a tot el món. Doncs, escolta, expliquem-ho, potser, que és un gran país, que és un país que val la pena, no?

I ara estem amb una altra iniciativa també internacional, perquè a nosaltres sempre ens sembla que hem de partir de Catalunya, però sempre amb una visió internacional, i ara estem engegant el Moviment Gaudí. Lo que pretenem d'alguna manera és que tots els valors d'en Gaudí, que no era només un gran arquitecte, sinó que, a part de ser un gran patriota català, era un home de la cultura de l'esforç, la feina ben feta i de tot lo que vulgueu, eh?, i de la cultura de la pau i tot lo que vulgueu..., doncs nosaltres ara estem engegant tot aquest moviment.

I amb això, doncs, acabo la meva exposició. I després, si voleu, estic a la vostra disposició per a tot lo que vulgueu preguntar.

El president

Gràcies, senyor Amorós. I ara seria el torn del senyor Josep Capdeferro, professor agregat de la Universitat Pompeu Fabra, que abans he dit «associat» perquè ens ho havien passat erròniament, però ja vam canviar-ho tant a la web com a la documentació oficial, és professor agregat. Doncs té la paraula, senyor Capdeferro.

Josep Capdeferro (professor agregat de la Universitat Pompeu Fabra)

Sí, bona tarda a tothom. Bé, jo tinc una certa sensació de suplantació aquí o de frau perquè vinc a parlar de l'obra d'Albert Garcia Espuche, d'*Un siglo decisivo*, una obra que explica la història econòmica de Barcelona i Catalunya, totes dues entre 1550 i 1640. El que passa és que Albert Garcia Espuche, per motius de salut, no veia possible poder-se adaptar a la comissió; aleshores, em va demanar si podria ocupar el seu lloc.

Aleshores, jo sí que vull dir que, evidentment, em cenyiré a glossar la seva obra, tot i que algunes aportacions de collita pròpia necessàriament les hauré de fer, ja advertiré quines són.

En tot cas, jo soc historiador del dret, no pas historiador de l'economia, però sí que crec que, d'entrada, cal agrair l'interès de la comissió per tot el que sigui coneixement històric i científic –subratllo el «científic»–, perquè finalment estem treballant molt des de la història del dret, des de la història de l'economia, per entendre millor què carai era Catalunya, què carai era Barcelona..., en general, la monarquia hispànica, l'Europa de l'edat moderna, igual que fan els medievalistes, els «contemporanistes», i sovint trobem a faltar fòrums de connexió amb avui i amb la política.

Sí que, evidentment, com passa sempre que s'aborden temes històrics, hi ha risc d'anacronismes i risc de que traslладem al present o al futur qüestions a vegades per falta de *finezza*, per falta..., i en aquest sentit sí que tots plegats hem de ser molt cautelosos.

Història del dret i història de l'economia poden semblar dues disciplines allunyades. Ens estem apropant cada vegada més, he de dir que amb la intermediació dels historiadors generalistes. La història moderna està exercint un molt bon diàleg tant amb els historiadors del dret com amb els historiadors de l'economia i, per tant, ens en beneficiem i després nosaltres ens interconnectem. I, per tant, bé, ho hem de celebrar.

Què és aquesta obra, *Un siglo decisivo*, d'Albert Garcia Espuche? La va editar Alianza Editorial el 1998, i he de dir que és una llàstima que l'edició que se'n va fer va ser massa curta, és una obra que està exhaurida des de fa temps. Si algú la té a casa, que la cuidi i que la «mimi», i busquin, si no, a les llibreries de segona mà i trobaran que els exemplars van ja per cent, cent cinquanta, dos-cents euros, perquè és una obra de referència necessària, tot i ser un volum convencional, eh?, no és una obra de tapa grossa ni res especialment luxós, però el contingut, jo diria, modestament, va canviar la percepció que es podia tenir de la cronologia del creixement econòmic de Catalunya a l'edat moderna.

He fet la prova –perquè em feia il·lusió portar-la aquí també perquè la veiessin– a les biblioteques que tinc a l'abast, biblioteques universitàries. Aleshores, en alguns llocs està en préstec, i en un préstec d'aquells de llarg termini, que vol dir que uns professors el tenen al despatx i, si no hi ha una petició, doncs, el conservaran perquè el fan servir quotidianament. En altres llocs està esgotat, s'ha perdut, s'ha extraviat, que «extraviat» vol dir que algú amb una mica de picardia el va saber treure i no l'ha tornat. Bé, diguem-ne que el valor d'aquest llibre transcendeix el seu contingut.

Aleshores, Albert Garcia Espuche no és un autor acadèmic, no és membre de la universitat, no és catedràtic, professor titular, agregat, etcètera. Això per a alguns pot semblar un hàndicap. Jo diria que és tot el contrari: en el seu cas, ell de formació és arquitecte i de passió, historiador. I, aleshores, va fer durant dècades una tasca monumental de recerca d'arxius, sobretot arxius notariais, sobretot buscant contractes i inventaris *post mortem*. Aleshores, Albert Garcia Espuche té aquesta objectivitat que pot tenir una persona que des de fora de l'acadèmia observi els fets, els vagi ordenant i, simplement, doncs, això, sistematitzi la documentació.

Jo, en aquest sentit, reivindico molt aquesta... Hi ha una petita minoria que potser dirà: «Això..., bé, si no va entrar a la universitat, li falta aquesta patina del món acadèmic.» I jo diria..., està respectadíssim, diria que és una persona... Ara hi ha hagut unes taules rodones molt interessants de l'any historiogràfic, després de cinquanta anys de la mort de Franco, a l'Acadèmia de les Bones Lletres de Barcelona, i diria que pràcticament a totes les taules que he assistit s'ha citat Albert Garcia Espuche, i el temps de cada intervingent era molt limitat. Per tant, és realment...

En aquest sentit, ell..., allò, coses que poden saber d'ell. Va ser comissari d'una exposició cèlebre aquí a Barcelona, que va ser la d'*El Quadrat d'Or*. Va ser director del CCCB durant força temps. I va ser qui va reivindicar la importància del Born com a jaciment d'arqueologia urbana per entendre la Barcelona medieval i moderna, quan hi havia l'interès per fer la biblioteca provincial al Born. I jo diria que ho va fer des d'un desapassionament polític total.

Crec... Com que no soc ell i, diguem-ne, tampoc hi tinc allò que diguis..., m'ha enviat aquí, simplement m'ha demanat que el representés, però crec que hi tinc suficient distància per dir que segurament ell tenia una proximitat una mica notòria amb aquell PSC de dues ànimes que havia estat a l'Ajuntament de Barcelona, diguem-ne, gestionant polítiques culturals molt valentes a finals..., als norantes i principis dels 2000, però sense... O sigui, sempre tot el que va proposar, i sobretot això del Born..., li importava poc anar a contracorrent, i, si ell hi creia objectivament, per objectivitat científica, ho defensava. I en aquest sentit té una transversalitat i una centralitat política que cal reconèixer.

Què va fer Garcia Espuche? En certa manera va revisar les cronologies de la tesi de Pierre Vilar. Pierre Vilar havia estudiat Catalunya dins l'Espanya moderna i Albert Garcia Espuche va demostrar que sí, que Pierre Vilar estava molt encertat amb el seu diagnòstic, però que segurament moltes de les coses es podien avançar ben bé d'un segle, i fins i tot més.

I ara, en aquest sentit, també vull dir que..., clar, ara parlo jo d'*Un siglo decisivo* i d'aquesta història econòmica de Catalunya entre 1550 i 1640, però és indestruïble, aquesta obra, d'altres grans obres que va fer Garcia Espuche, com són *La ciutat del*

Born, un totxo molt considerable que potser coneixen, on identifica cadascuna de les cases que hi havia hagut de tota la zona, no només de sota el mercat del Born, sinó de tot el barri que hi havia al voltant, i identifica qui hi havia viscut, qui hi havia treballat, com eren les seves cases, etcètera.

Després va promoure dotze volums molt interessants que es titulen *Barcelona 1700*, que és la Barcelona de final del XVII, principi del XVIII, vista des de la història de l'economia, de la política, de la jardineria, de la indumentària, del joc, del dret..., de tot.

I després, finalment, va acabar amb un treball molt bonic que es diu *La gent del carrer Montcada*, on desmenteix aquesta idea que tenim sovint, com si el carrer Montcada hagués estat sempre un carrer de patriciat on els nobles tenien els seus palaus, tal... Ell venia a demostrar que hi ha una vitalitat de gent de diferents grups socials coexistent a les cases i que les cases..., com es van afegint les unes a les altres, com es van interconnectant, i després sí que acaben creant aquests palaus que coneixem avui en dia. De fet, la paraula «palau»..., ara em mataria, si em sentís, perquè ell reivindica l'ús de la paraula «cases grans», una mica dient que el català, el barceloní de l'època, s'hauria sentit molt incòmode amb aquesta idea de palau, que és més allò del *palazzo* italià i..., si de cas, «cases grans» i cases ben articulades i tal.

Aleshores, què diu Albert Garcia Espuche en aquest *El siglo decisivo* i en les altres obres que, en certa manera, corroboren, rubriquen, validen les tesis que ja havia avançat el 1998?

D'entrada, l'enfortiment de la capitalitat de Barcelona com a cap i casal de Catalunya, com a nucli director hàbil, que assumeix un rol director en una economia que es va especialitzant cada vegada més i que és capaç d'interconnectar-se més i millor amb les ciutats i viles de la segona, tercera corones i fins i tot de la resta de Catalunya. I com Barcelona, per dir alguna cosa, sap fer de directora d'orquestra i sap dir a cadascú..., o sigui, què vull aprofitar de tu i què podem exportar de tu. Per tant, Barcelona com a port, Barcelona com a centre, com a *hub*. I, en aquest sentit, l'habilitat que van tenir en aquell moment. Això pensem que ens porta a interconnexions importantíssimes, interconnexions socials també, i a la consolidació d'un mercat interior d'una manera molt prematura, comparat amb altres territoris europeus de l'època.

Després, Albert Garcia Espuche també, a través de les seves recerques, ens demostra el fort salt endavant que fa el litoral, sobretot el Maresme, però també altres parts del litoral també tarragoní, al llarg del segle XVII i principi del XVIII. I també una mica, per tant, com es desequilibra, com comença a pesar molt més el litoral que no pas la Catalunya interior. I diguem-ne que és una dinàmica que s'anirà enfortint.

Tot i això, en els seus treballs dona molta importància als traginers, lo que avui serien transportistes, sobretot de Vic, però també d'altres llocs, i com són la connexió necessària amb la muntanya, on hi ha el ferro, on hi ha el carbó, on hi ha les matèries primeres, que eren imprescindibles per a una economia bastant diversificada. En aquest sentit, penso que és molt interessant la coincidència amb el senyor Amorós.

Poso tres exemples molt ràpids: el gel, el vidre o l'aiguardent, per exemple. Com Barcelona juga amb el gel que es produeix a les faldes del Montseny; aquest gel, producte de luxe, com poden imaginar, un producte que..., clar, tenir begudes fresques el 1600 o 1700 era un gran luxe. O el vidre, per exemple, que es produïa al Maresme, també com s'embolcalla amb palla, com es cuida, molt preciosament, i es porta aquí per ser exportat. Pensem en el que suposa exportar vidre el 1700 amb carros, etcètera. I després també diria l'aiguardent, que en aquest cas és més de la Catalunya nova, de la Catalunya nova des de la perspectiva jurídica, per tant, la Catalunya del litoral tarragoní.

Aleshores..., tot això, malgrat una xarxa de carreteres insuficientíssima i malgrat la poca connexió transversal. Jo diria que aquí hi ha una gran conclusió: una connexió insuficient entre les diferents ciutats i viles, diguem-ne, que, en aquest sentit, tot conflueix força a Barcelona, una Catalunya poc transversal en aquest sentit. També pel mal estat i la xarxa de carreteres insuficient. Pensem, per exemple, en el camí ral que anava..., entre Vic i Olot. No sé si mai hi han caminat per... Vull dir, el camí ral, que ha estat restaurat molt recentment i que, diguem-ne, és d'una precarietat gegant.

Parlàvem de la formació d'un mercat interior. Clar, el 1585, les Corts catalanes van disposar la unificació de pesos, mides i mesures segons els paràmetres barcelonins. Va ser un canvi lent, evidentment, però sí que és interessant, en aquest sentit, el lideratge parlamentari de les Corts, que eren l'equivalent al parlamentarisme contemporani, de dir: «Ja que tenim cada vegada unes societats més interconnectades i tenim un tràfic de mercaderies que va creixent, doncs, hem d'aconseguir entendre'ns amb unes mesures comunes.»

En aquest sentit, aquesta Barcelona cosmopolita i aquesta Catalunya ben travada, diguem-ne, queden ben demostrades ja des de 1550, 1570, 1590, que és un mig segle de gran creixement econòmic.

I aquí, per dir alguna cosa, ja veiem aflorar o veiem com es materialitza un gen, un gen diríem dominant i no pas recessiu, de laboriositat, de productivitat. Aquí ara podríem obrir moltes portes sobre això de si la revolució del consum, la revolució..., bé, però no hi entrarem. En tot cas, era una Catalunya que, en les tesis d'Albert Garcia Espuche, avançava cap a la modernitat sense necessitat de reformismes aliens ni borbònics, com vindrien a partir de 1714, ni tan sols neoforals ni res. Diguem-ne que és una Catalunya que ja portava la llavor d'aquest creixement.

Tinguem en compte –que és una altra connexió– que és una economia demogràficament molt pobra, que, a més, havia patit molt la guerra civil del segle XV. I, per tant, malgrat la immigració occitana de la segona meitat del XVI i principi del XVII, és una Catalunya, diguem-ne, poqueta cosa. I tinguem en compte que a partir de 1652 pateix l'ablació del Rosselló i part de la Cerdanya. Tinguem en compte que Perpinyà era la segona ciutat de Catalunya.

I, per tant, en aquest sentit, també vol dir que el que abans havia estat comerç passava a ser contraban –perseguit–; el que abans era una muntanya, font de recursos materials i tal, passava a ser un lloc, diguem-ne, molt més difícil de transitar. I, per tant, això accentuava aquesta pèrdua de pes de la muntanya i aquest desequilibri territorial.

Clar, deixin-me afegir que els treballs... –i només connecto...–, dir que hi ha molta altra gent que està treballant en línia amb el que ha avançat Albert Garcia Espuche a *Un siglo decisivo*, aquest 1550-1640 com a segle de l'arrencada. I, aleshores, clar, professors com Jaume Dantí, Patrici Pojada, des de l'altre costat dels Pirineus, des de Tolosa, doncs, estan treballant molt sobre aquestes xarxes de ciutats.

També és molt important que entenguem lo que s'està treballant sobre la Diputació del General o Generalitat, que al final era una fiscalitat universal molt moderna per al seu temps. I això ho estem estudiant l'equip de la Pompeu Fabra d'història del dret, sobretot, i també els equips del CSIC de Manolo Sánchez i Pere Verdés, etcètera.

I tinguem en compte també la importància que tenia la llibertat de comerç per a aquests catalans d'aquella època, o sigui, la seva tolerància zero al que fossin imposicions, restriccions a la llibertat de comerç –molt important.

En aquest sentit, vull evocar Eva Serra, crec que és importantíssima com a modernista que havia entès molt bé tots aquests fluxos econòmics també i que, en certa manera, estava proveint tot de material que, si Albert García Espuche l'hagués conegut, diguem-ne, més, perquè Eva Serra va faltar el 2018, la confluència de treballs dels uns i els altres, a partir de fonts totalment complementàries, hagués estat fantàstica.

I acabo només recomanant tres novel·les que ha escrit Albert Garcia Espuche que són precioses, perquè són per a immersió històrica. Aleshores, són totalment assequibles al públic, encara que no sigui expert. Hi ha *L'inventari*, *El viatger* i *Després*, ara acaba de publicar *Després*. Totes estan fonamentades amb documents d'arxiu que ell ha trobat i ha verificat personalment, i totes expliquen el dia a dia del que podia ser la Barcelona, la Catalunya del 1500 i escaig, 1600, 1700, i jo diria d'una manera molt poc romàntica, re de Soldevila, res d'enamorament d'un passat que va ser millor; no, una manera d'entendre, de traslladar-nos i de dir..., amb tota la seva complexitat.

I moltes gràcies per l'atenció.

El president

Moltes gràcies, doctor Capdeferro. Ara seria el torn dels grups parlamentaris per fer la seva intervenció. I, d'acord amb el Grup de Junts, alterem l'ordre perquè sigui el Grup d'Esquerra Republicana el que primer intervingui. I, per tant, té la paraula l'honorable senyor Joan Ignasi Elena.

Joan Ignasi Elena Garcia

I ho faig així perquè..., ho he demanat perquè he de marxar, i, per tant... Volia començar agraint, no?, la seva participació avui. Em sembla que és bo que a la Comissió d'Economia, a part de parlar del dia a dia, també ens aturem a reflexionar una mica sobre el passat, també sobre el present i sobre el futur, d'una forma més distesa i menys amb la immediatesa d'acords concrets que s'hagin d'adoptar.

I començo pel final del que vostè deia, senyor Capdeferro, en el sentit de: és bo conèixer el passat, no per idealitzar un passat que no ha existit i refugiar-nos i ancorar-nos en ell i tirar l'àncora en un passat, sinó justament per aprendre d'ell, per conèixer-lo i que sigui un estímul de cara al futur del nostre país.

Hi ha una qüestió que enllaça també amb les reflexions que feia el senyor Amorós, en el sentit de que s'ha de preservar una identitat que és evident que existeix, no? Una identitat que, més enllà d'una identitat nacional, que òbviament també existeix, és una manera de fer, de fer economia, de fer prosperitat. I, en aquest sentit, el nostre és un país emprenedor, amb una mirada sempre a fora, internacional, i també centrada en la innovació i en la qualitat del treball.

Això és el que ha caracteritzat i ha donat força en moments històrics al nostre país i que existeix avui també en les reflexions que feia vostè quan parlava de la situació de l'economia, de l'empresa, etcètera, amb alts i baixos i amb problemes que existeixen, sens dubte, però segurament un principi que informa la manera de fer i l'economia del nostre país està bastant centrat en això.

I la nostra obligació des dels poders públics, també en aliança amb el sector privat i amb el conjunt de la societat, justament és facilitar aquestes coses. I ha fet referència a una, que és la de les infraestructures de tota mena, les infraestructures energètiques, també les infraestructures de transport. I en aquest sentit, doncs, és evident que és un llast, el que hem estat patint durant molts anys de desinversió en el nostre país.

Durant molts anys es va pensar que la manca d'inversió era conseqüència d'una fatalitat, i és que no és possible executar tot allò que es programa, tot allò que es vol, no? El temps ha demostrat, i les anàlisis de com han anat les inversions en el nostre país..., és que hi ha llocs que sí, que a la capital d'Espanya sí que es pot invertir i es pot gastar tot, i aquí només es pot gastar un vint o un trenta per cent, només es pot executar un vint o un trenta per cent. Això és el que ens porta a molts a defensar posicions polítiques d'independència del nostre país per poder-nos autogovernar i decidir equivocarnos nosaltres sols, sense intermediaris.

Però, sens dubte, l'objectiu d'aquestes sessions és prendre consciència del que hem estat sobretot per prendre consciència de com actuar per preservar aquesta identitat. El nostre és un país que va fer revolució industrial sense tenir matèries

primes, vol dir que ho va fer sobretot amb talent i amb iniciativa, i d'això és del que hem de tenir cura. I, en aquest sentit, la vocació que han de tenir aquestes reunions, aquestes trobades, és justament per subratllar aquesta necessitat d'ajudar i, des dels poders públics, donar suport i encaminar el país per explotar allò que tenim, les virtuts que tenim, estimular-les i enfortir-les, no?

I en aquest sentit, doncs, els agraim molt les seves aportacions i confiem que serveixin perquè col·lectivament millorem i fem més bé les coses. Moltes gràcies.

I em sap greu haver de marxar, però les coses a vegades són així. No pensava que això arribés a l'hora que estem i, per tant, vint minuts o mitja hora abans de que acabi he de deixar-los.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputat. I ara sí que reprenem l'ordre habitual, i serà el torn del diputat i vicepresident d'aquesta comissió, l'illustre senyor Joan Canadell.

Joan Canadell i Bruguera

Gràcies, president. I moltes gràcies als dos compareixents, senyor Amorós, que ens coneixem de fa molts anys, i senyor Capdeferro, que ens hem conegut avui, tot i que hem parlat abans per telèfon. Bé, jo, a part d'agradir-los tot el que han presentat, també els hi he de dir que m'agradaria poder estar amb vostès molta més estona, però tenim un temps molt limitat; per tant, aniré..., molt telegràficament.

Mirin, en aquesta comissió el que hem intentat, i encara ens queden unes quantes sessions, és portar historiadors de l'economia perquè ens expliquin quin és el nostre passat, d'on venim. I també després vindrà, i avui ha començat, el torn de gent que ens parli sobre quin és el model de futur que necessitem per a Catalunya, eh? Hem d'analitzar també el present, òbviament, que això més o menys tots ho veiem, però també hem d'anar cap al futur, perquè el Parlament de Catalunya d'alguna manera ha de pensar en quina Catalunya volem per al 2030, 2040 i probablement ja 2050.

I per a això necessitem coneixement, i vostès avui ens aporten coneixement. I aquest Parlament necessita aquest coneixement. Per tant, per això els demanem que vinguin, i necessitem estudis i propostes com la que ens ha explicat el senyor Amorós.

Molt important que parlem d'autoestima, eh? I el senyor Amorós, que el conec molt bé, en parla sovint i jo també en parlo sovint. I vostè, d'alguna manera, ens ha vingut a dir, senyor Capdeferro, que hem de conèixer més la nostra història per tenir una mica més d'autoestima, que tots plegats anem bastant faltats d'això.

De fet, el senyor Amorós ens deia que tenim un país molt diversificat econòmicament, hi estic totalment d'acord. Potser la majoria dels diputats no en són conscients, però jo, que vinc del sector empresarial, ho he viscut en la meua professió. No hi han gaires regions a Europa... Vostè ha dit «potser Llombardia», hi estic d'acord, eh?, potser Llombardia, no sé si alguna més, potser la Roine-Alps, però poques més, eh?, deuen tenir la diversificació que tenim. I això és un valor molt important a tenir en compte pel futur, per què volem fer de cara al futur.

I, després, una cosa que també m'ha agradat molt del senyor Capdeferro és que ens fa falta una connexió entre la història i el present, perquè si no som coneixedors d'aquesta història difícilment podem parlar d'un..., o, d'alguna manera, extrapolar què ha de ser el present i el futur.

Bé, jo començo amb les preguntes. Al senyor Amorós li vull demanar quin és el model econòmic que vostè creu que necessita Catalunya de cara al futur, amb el seu coneixement. Vostè s'ha mogut molt per Europa, fa molts anys, eh? Ho ha dit abans, que havia sigut CEO de Nissan, però, a part, quan va sortir de Nissan, té una història em sembla més gran de la que va fer a Nissan, no?, i amb tot el que és Ferrmed i tot el que representa, i vostè ha connectat i interconnectat amb molts lobbys europeus econòmics. Doncs quin és el model que vostè creu que necessita Catalunya?

Hem de continuar amb una indústria de baix valor..., baix tampoc, eh?, però mitjà valor afegit? O hem d'anar cap a una indústria més tecnificada, tecnològica, i cap a una societat del coneixement?

Vostè deia, en algun gràfic que ens ha ensenyat, que tenim un PIB *per capita* per sota de la Unió Europea. Escolti'm, com pot ser que un país com Catalunya, que és de lo millor que hi ha si ens comparem amb els països de l'entorn, tingui un PIB *per capita* per sota de la mitjana europea? Segur que vostè té alguna explicació per a això.

Ens deia que en aquesta aliança Firrst que vostès estan creant o han creat Catalunya no hi és. I diu: «Per què?» Bé, l'hi pregunto jo: per què no hi és? Perquè si vostè ho ha liderat segurament en sap la resposta.

I sobre el tema del llibre de les aportacions de Catalunya a la humanitat –no recordo exactament el títol del llibre, que ens n'ha ensenyat la portada–, dir-li que el mes passat va venir també a comparèixer, que ho vam demanar a nosaltres, el senyor Francesc Roca, el professor Francesc Roca. Ell ens deia que amb el seu equip de col·laboradors han identificat ja 1.200 aportacions catalanes úniques, eh? És a dir, parlava de la farga catalana –com a exemples, eh?– com de les millors en el seu moment, parlava del submarí, parlava del motor de reacció, eh? –poca gent és conscient que el motor de reacció és un invent català–, i d'altres, la taula de canvi com el primer banc públic de la història de la humanitat... Per tant, tenim al llarg de la nostra història com a mínim aquestes 1.200 referències, algunes estan recollides en el seu llibre.

Però també la pregunta que li faig és: per què això no ho expliquem a les escoles? –ho ha dit, vostè. Per què creu que això no ho expliquem a les escoles? Perquè els nostres joves, i no tan joves, si els hi preguntem què ha aportat Catalunya a la humanitat..., la majoria de gent es queda amb el submarí i els xupa-xups, poca cosa més. Alguns diuen el Vileda, eh?, també, la «fregona» Vileda. Poca cosa més. No, doncs com a mínim en tenim identificades 1.200. Hem de ser conscients d'això. I no només conscients, sinó que ho hem d'explicar als nostres fills. Ho hem d'explicar als nostres joves, ho hem d'explicar a tothom, perquè si volem projectar una millor Catalunya, òbviament, hem de ser capaços d'explicar què hem sigut i què estem sent en aquest moment.

Jo li volia demanar també, senyor Amorós, vostè que es mou molt per Europa, creu que aquest llibre que vostè ha fet el poden fer altres països? És una pregunta que no en sé la resposta.

L'altra pregunta que li faig és: vostè l'ha publicat en diferents idiomes, aquest llibre; què li diuen els que han rebut aquest llibre i l'han pogut analitzar? Quins *inputs* en tenim? (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*)

I vaig acabant. Al senyor Capdeferro, també tres o quatre preguntes, per acabar. L'obra d'Albert Garcia Espuche jo crec que és molt interessant, quan ens explica que a la Catalunya d'aquest segle, eh?, 1550-1640, Barcelona queda petita, les muralles exploten, eh? I què fan els empresaris? Buscar llocs per instal·lar-se. I se'n van a tot el contorn, des del Maresme fins a Osona, Ripollès i fins tancar..., eh?, l'Anoia i tancar el Penedès. Això és l'origen de la Catalunya actual, econòmicament parlant? És a dir, estem parlant de que venim d'allà? Això passava a altres regions espanyoles? Va passar, això, en altres regions? Potser a València, eh?, però..., alguna altra regió? O sigui, es parla de Sevilla, que d'alguna manera va agafar el relleu de Barcelona i València al segle XVI, però Sevilla tenia una regió industrial com la que tenia Barcelona en aquell moment? Podem dir que Catalunya era la fàbrica d'Espanya en aquell centenari, en aquest segle de 1550-1640?

I vaig acabant ja, eh? La revolució dels remences, que n'hem parlat algun altre dia, creu que va marcar una mica l'origen de tota aquesta explosió comercial i econòmica?

I jo crec que ja estic. President, gràcies pel plus de temps, com sempre.
Gràcies.

El president

Gràcies, vicepresident. I ara seria el torn de la diputada de Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, la il·lustre senyora Míriam Casanova.

Míriam Casanova Domènech

Gràcies, president. Abans de tot, també voldria agrair tant al senyor Capdeferro com al senyor Amorós, experts realment en qüestions tant d'història econòmica com de dret a Catalunya, que avui estiguin amb nosaltres aquí a la Comissió d'Economia i Finances del Parlament per explicar-nos aspectes que són molt rellevants de la història econòmica i del dret també de Catalunya, que ens ajuden al final a entendre factors interns de la nostra economia i de la nostra societat i com aquests factors ens han ajudat a respondre a problemes econòmics i socials al llarg de cada època i que, a més a més, són la base, podríem dir, de l'actual economia catalana, com són el factor humà, l'esperit emprenedor, el capital social, les estructures de distribució de propietat, la cultura cívica.

I, al final, tot aquest resultat de l'evolució econòmica a Catalunya ens porta, com vostè deia, senyor Amorós, a tenir una economia que és força dinàmica, eh?, i realment diversificada, amb innovació, amb un nivell d'exportacions destacat. I, a més a més, hem de tenir en compte que té una ubicació geoestratègica, no?, a Catalunya això sempre ha anat al nostre favor.

També és cert que, tal com apuntava el diputat Canadell, actualment tenim un gran repte sobre la taula, que és com millorem la productivitat. Abans hem tingut el doctor Galí, que ens ha explicat, ens ha mostrat en un gràfic com Catalunya es troba en penúltima posició quant a renda *per capita*. I, per tant, ens trobem que fa dècades que tenim aquesta renda *per capita* estancada, i els salaris reals, per tant, tampoc no pugen, i no trobem la manera de reduir les desigualtats de renda aquí a Catalunya.

I a nivell social, doncs, també tenim un gran repte, com deia vostè, senyor Amorós, i és com aconseguim millorar les taxes de natalitat. Tenim un gran repte a nivell de població.

Podríem entrar a analitzar-ho per cadascun dels sectors econòmics, que és l'àmbit, podem dir, que més ens pertoca, des de..., al sector primari, com està afectant la sequera la producció agrícola, estem veient ara també com estem tan exposats a situacions de pestes, com la que està afectant actualment el porc català. I després podríem entrar en el sector de la construcció, aquest fort desajust entre l'oferta i la demanda que ha fet disparar els preus de l'habitatge, i com tenim el problema d'una manca d'habitatge públic.

La indústria, com ha anat perdent pes en l'estructura productiva i ha de fer front a grans reptes, com és complir amb els estàndards mediambientals. I després, doncs, que es requereixen adequades infraestructures de transport. Avui se n'ha parlat, no?, per part sobretot del senyor Amorós, del problema que tenim quant a com avancem amb el transport ferroviari de mercaderies. I el tema de l'energia, com aconseguim que hi hagi una font energètica que sigui assequible i duradora en el temps, eh? És molt important en tots els sectors, però especialment en el sector de la indústria. I el sector dels serveis, que és el sector de més pes econòmic, però que continua tenint una part intensiva d'activitats de baix valor afegit i que no aconsegueix millorar.

I cal donar resposta a tots aquests reptes que tenim a la nostra economia. I, a sobre, estem en una situació que cada vegada l'entorn és més complicat perquè està tot més globalitzat i, per tant, tenim més interdependències de tipus econòmic, polític i social; per tant, en un món molt més complex.

I per això voldríem aplicar tot aquest aprenentatge que ens ofereix la història econòmica i del dret català, i especialment en etapes de gran dinamisme, per ajudar-nos a fer front als reptes actuals i millorar també la projecció de futur de l'economia catalana. I per això, doncs, qualsevol recomanació que ens puguin fer en aquest sentit sempre serà molt benvinguda.

Només els voldria fer unes preguntes més específiques. La primera d'elles al senyor Amorós: quines mesures caldria prendre per avançar en el compliment de l'objectiu del trenta per cent de mercaderies per al transport ferroviari.

I, després, també al senyor Capdeferro. Ens ha parlat de com Barcelona en aquell moment va ser un *hub* de connexions, no?, amb la resta de pobles i de viles a Catalunya i que al mateix temps també la xarxa viària era poc transversal. Llavors, doncs, com ha influït el fet que Barcelona fos un *hub* de connexions i que al mateix temps hi hagués aquesta xarxa poc transversal..., com ha influït en l'evolució i en la xarxa actual que tenim d'infraestructures.

I, ja per acabar, en qualsevol cas nosaltres pensem que Catalunya necessita reconstruir el seu lideratge a nivell econòmic, tecnològic i de benestar, i que això no ho podem fer sols, sinó que ho hem de fer de la mà del conjunt d'Espanya i de la Unió Europea.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputada. Ara és el torn del diputat del Grup Parlamentari de VOX en Cataluña. Té la paraula l'il·lustre senyor Javier Ramírez.

Javier Ramírez Gutiérrez

Gracias, señor presidente. A m  me sabe muy mal, pero les voy a dar un titular que quizás no gusta, pero es que el Parlament de Catalunya no es una academia ni una tertulia de divulgación hist rica o científica, no lo es. Y parece ser que el seno de esta comisión se est  llevando a esa línea.

Y, claro, alguno preguntaba que por qué esto no se explica en los libros de texto o en los colegios. Bueno, pues que se explique en los colegios. Si alguno tiene alguna ventaja o algún deseo o incluso una situación onírica, que quiere soñar de manera permanente con la historia de Cataluña, me parece fantástico, que vayan a las facultades de historia, pero no en la Comisión de Economía.

Es que, fíjense, la diferencia –la diferencia– de la realidad social que padece Cataluña a la situación concreta de esta comisión es que a escasos metros se está debatiendo..., y compareciendo el consejero, varios consejeros, sobre la peste porcina, y aquí, hablando de la economía del siglo XVI. O sea,  ustedes entienden el concepto de lo que estamos hablando aquí?  La diferencia de la realidad? Pues bien, esa es la situación.

Miren, yo, por respeto a los ponentes, voy a entrar simplemente en un par de comentarios que se han hecho aquí que para mí son muy muy diferenciales a esa realidad que comentaba.

Hablamos de la inmigración. Yo tengo una pregunta muy clara:  evitamos la inmigración, con 350.000 personas que est n en paro en Cataluña? Trescientas cincuenta mil. «Ah, bueno, no, es que del empleo que se crea..., mucha parte de ese empleo va a personas que son nacidas fuera de Cataluña o fuera de España.» Pues tenemos un problema, porque entonces, como sociedad y como entes públicos, no sabemos crear empleo para los de aquí. Es un gran problema. O si no, tendremos ese discurso clasista de algunos, de:  qui nes van a limpiar el culo de nuestros abuelos?, como hemos tenido que escuchar de algún diputado socialista. Es que es de traca.

Luego, oiga, yo pago impuestos para crear empleo en Cataluña, no para crear líneas de Acol, por ejemplo,  no?, de subvencionar al inmigrante ilegal que viene rompiendo la puerta y viene por la puerta de atrás.  Esto es lo que quieren subvencionar?  Este es el modelo?

Luego, un tema que me parece, de verdad...  Comparar Cataluña con Suiza?  Catalu a, una región, con un país que est  fuera de la Unión Europea, que hay una situación de divisas que no tiene Cataluña, una situación de sueldos que no tiene Cataluña, una política migratoria que no tiene Cataluña? Oiga,  alguien ha explicado los *requisitos* que presenta Suiza para entrar al país a trabajar?

Yo le puedo poner un ejemplo. Muchos catalanes en los años cincuenta, sesenta, setenta se iban a trabajar a Suiza; iban allí, trabajaban, cotizaban, mejoraban el país y volvían. Pero, oiga, el que iba allí a delinquir o en una situación irregular se volvía a España. Pero es que hoy en día pasa igual, exactamente igual, con respecto al marco laboral, al marco económico, al marco jurídico. Completamente distinto a lo que pasa en Cataluña y España. Entonces, ¿comparar una región autonómica con un país, Suiza? Es que me ha parecido, de verdad..., hecho a propósito para intentar simular no sé bien qué.

Por lo tanto, hagamos un poco la reflexión esa, ¿eh?, los requisitos que presenta un país a una región. Yo entiendo, ¿eh?, el *lobby* que hoy se ha presentado aquí. Es decir, es lobista y usted ha venido aquí a explicar su libro. No solo ha venido a explicarlo, que también ha pretendido venderlo. Me parece fantástico, pero, claro, como usted puede entender, no todos le vamos a comprar ese libro, ¿no?

Y hablando de la segunda parte del libro, que es el segundo ponente, pues decirle eso, ¿no?, que creo que ustedes hacen una labor académica brillante, no lo pongo en duda. Yo solo pongo en duda el dónde se tiene que practicar esa divulgación científica o esa divulgación económica, incluso del derecho, ¿no?

Por lo tanto, ¿qué quiere que le diga? A mí me ha ofendido profundamente la comparación que ustedes han hecho o que ha hecho el señor Amorós, porque creo que dibuja una realidad paralela a la que estamos sufriendo los catalanes. Porque, claro, yo entiendo que la situación que se puede vivir en las universidades, en el mundo académico, es una situación pragmática o una situación teórica, incluso académica, pero es que, claro, cuando uno se queda en paro en Cataluña, la situación es muy compleja.

Y, por tanto, bueno, yo entiendo que el Moviment Gaudí no sé si lo que busca es eso, ¿no?, la plenitud económica o la plenitud de Cataluña, como ponía aquí, pero lo que sí que sé es que la exposición que ustedes han hecho hoy se aleja mucho de la realidad catalana.

Muchas gracias.

El president

Gràcies, diputat. Ara seria el torn del Grup Parlamentari Comuns, però el seu portaveu i diputat, el senyor David Cid, ens ha comentat que ha hagut de marxar quan han conclòs les seves intervencions; els ha pogut escoltar, però ha hagut de marxar. Passaríem als dos següents grups, que, com hem dit anteriorment, la Candidatura d'Unitat Popular i el Grup Mixt, no estan presents en aquesta comissió. Per tant, en aquest sentit, té la paraula la diputada del Grup Socialistes i Units per Avançar, la il·lustre senyora Susana Martínez.

Susana Martínez Heredia

Bé; gràcies, president. En primer lloc, per començar m'agradaria dir-li al diputat de VOX que podem manifestar el que calgui en aquesta cambra, si estem d'acord en menor o major magnitud amb el que s'exposa aquí en aquesta comissió, però sempre amb respecte, perquè és i ha de ser un principi fonamental d'aquesta cambra.

I, dit això, donar l'agraïment al senyor Amorós i al senyor Capdeferro per les seves aportacions avui aquí en aquesta comissió. Les seves intervencions ens han permès mirar la nostra història entenant-la no com un relat lineal, sinó com un procés d'adaptació constant davant els reptes i els canvis que al llarg dels segles han configurat la Catalunya que som avui i que ens permet aprofitar les fortaleces del passat per mirar el futur.

S'han posat avui sobre la taula qüestions essencials per al futur de Catalunya: la formació, la recerca, la innovació, l'impacte, la identitat, les infraestructures, la productivitat, la competitivitat, elements que, com bé ha destacat el senyor Amorós, són la clau del progrés i de la nostra capacitat d'aportar valor al món.

I, concretament, la productivitat és un dels grans reptes. Vostès han mostrat les dades que evidencien que l'economia catalana té potencial, que va bé, l'economia, però la productivitat i la competitivitat s'han de millorar. Un diagnòstic que, a més a més, coincideix amb les conclusions dels informes Draghi i Letta i amb les comparatives que s'han exposat avui aquí. Catalunya necessita créixer millor, i no només créixer més.

I aquesta mirada connecta també amb el que hem vist en sessions anteriors d'aquesta comissió i amb el que també ens ha explicat el senyor Capdeferro amb relació a l'obra *Un segle decisiu: Barcelona i Catalunya, 1550-1640*. I la lliçó és clara, és que Catalunya ha progressat sempre quan ha sabut adaptar-se, transformar-se i confiar en les seves capacitats, quan ha enfortit allò que la fa competitiva i s'ha obert al món.

I tenim, doncs, ara la responsabilitat de mantenir viu aquest llegat, i això vol dir modernitzar el nostre model productiu, apostar decididament per la recerca, la innovació, la transició ecològica, la cohesió social, la vertebració territorial, i també per disposar d'unes infraestructures que ens connectin millor amb Europa i amb el món.

I precisament amb aquest objectiu el Govern ha impulsat el Consell per a la Productivitat i el Lideratge Econòmic, situant la productivitat al centre de l'agenda estratègica del país i desplegant el pla «Catalunya lidera», un full de ruta per continuar generant prosperitat i perquè aquesta prosperitat sigui compartida. Perquè és cert que l'economia catalana creix més que la mitjana de la zona europea, però el PIB *per capita* està estancat, i això ens exigeix actuar.

També s'han exposat avui altres reptes demogràfics i socials de gran abast: l'envel·liment, la baixa natalitat, el creixement demogràfic dels últims anys, que ens interpellen a reforçar els serveis públics i les polítiques d'oportunitats per garantir la cohesió social i la sostenibilitat del nostre model. Perquè, com sempre recordem els i les socialistes, el progrés econòmic només és progrés si arriba a totes i a tots, si millora de manera efectiva la vida de la ciutadania; si la prosperitat no és compartida, senzillament no és prosperitat.

I aquí és on les reflexions històriques són molt valuoses. La seva mirada ens recorda que Catalunya ha avançat quan ha confiat en les seves institucions, en el seu talent, en la seva gent, en el seu teixit social i productiu i en la seva capacitat de cooperació.

Per tant, hem ara de continuar treballant, des de la responsabilitat i el consens, perquè les polítiques econòmiques que impulsem estiguin a l'alçada de la història que ens precedeix i de les aspiracions que ens uneixen, perquè cada avenç econòmic es converteixi també en un avenç en els drets, en el benestar i en les oportunitats arreu del país.

En definitiva, perquè la Catalunya que volem i que vostès també tenen en estudi sigui una Catalunya que produeix valor, que reparteix oportunitats i que projecta confiança dins i fora de les nostres fronteres, i que ho fa sempre amb una idea al cap: que ningú quedi enrere.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputada. Doncs tornarien a tenir la paraula els compareixents. I començaríem pel senyor Joan Amorós. Té la paraula.

Joan Amorós i Pla (president de Ferrmed)

Ho repeteixo, moltes gràcies per haver-nos convidat. Jo em limitaré a respondre a algunes de les preguntes que s'han fet.

El tema que heu preguntat sobre el model socioeconòmic. Jo crec que el model socioeconòmic necessita una reflexió profunda a nivell mundial, clarament, eh? O sigui, no pot ser que tinguem un progrés com el que tenim i que deixi tanta gent a la cuneta. Això és una cosa que és inconcebible. O sigui, no podem continuar així.

No pot ser que països com els Estats Units i així tinguin uns índexs de pobresa com els que tenen. I no cal pensar en Catalunya, que també té uns índexs de pobresa significatius.

Per tant, això necessita una reflexió profunda. I, evidentment, jo no soc una persona adequada per fer això, perquè tampoc soc..., soc enginyer, jo, i tampoc he aprofundit massa en tots aquests models econòmics, però jo crec que tenim prou estructura pensant en aquest país com perquè puguem fer una reflexió que tingui una projecció internacional.

I jo crec que el model R+D+4i és un model que, a més a més, l'hem contrastat amb altra gent d'Europa i és un dels models que s'hauria de pensar, eh?, i que hauríem d'anar cap a un model socioeconòmic participatiu. Igual que les empreses. Les empreses, si no tenim l'oportunitat de que tothom hi aportï idees, doncs, no funcionen prou bé. O sigui, no pot ser que hi hagi uns que pensin i uns altres que executin, sinó que hauríem d'aconseguir un model que la gent hi pogués aportar el seu valor.

Pel que fa a que el PIB està per sota de la mitjana europea, home, aquest és un tema en que suposo que la majoria de la gent ja s'ho pot imaginar, per què passa això. I és que, és clar, Catalunya pateix una sagnia important de recursos que se'n van i no tornen. I en això estem en uns nivells que no es pot comparar amb cap estat federat alemany ni amb cap altre estat o regió federada de Bèlgica o de Suïssa, eh? O sigui, això que cada any en surti de l'ordre d'un vuit, nou per cent del nostre PIB, doncs, evidentment, això empobreix Catalunya inexorablement.

Després, pel que fa a referència a... Per què no hi ha Catalunya a l'aliança? Home, jo suposo que no hi és perquè encara no han tingut temps. Però lo que està clar és que haver aconseguit aquesta aliança no es podeu imaginar lo que ha costat, perquè posar d'acord tanta gent diversa i aconseguir que els de la carretera recolzin el ferrocarril ja és increïble, no? I ho hem aconseguit. I no només hi ha l'Organització Internacional per al Transport per Carretera al darrere, sinó que la xarxa europea de transport Routier també hi és, eh? I tenim també Novatrans, que té terminals per tot arreu. O sigui, aquesta aliança va creixent per poder fer aquest test que volem fer d'aquest sistema nou, no?

I el tema de les aportacions catalanes universals, per què no s'explica a les escoles? Doncs no ho entenc, per què no s'explica a les escoles. Nosaltres ja fa temps, anys, que vam portar això al Departament d'Ensenyament, dient-los: «Home, valdria la pena que aquest llibre el disseccioneu, eh? Us donarem tota la informació que vulgueu, està a vostra disposició. I, escolta, procureu portar-lo a les escoles i feu unes fitxes perquè els mestres ho puguin explicar...» Perquè, és clar, les nostres aportacions van des de la Pau i Treva, que es va escampar per tot Europa, fins als nostres il·lustres metges, que estan al capdamunt en la recerca biomèdica. I és un país realment, en aquest sentit, bastant increïble.

I, evidentment, doncs, quan comparem... Perquè abans també ho preguntàveu: hi ha alguns altres països que puguin fer això a Europa? Home, hi han grans països que, evidentment, segurament, en tenen més que Catalunya, però que nosaltres estem segur per sobre de la mitjana, això jo crec que és bastant indiscutible, eh? Vull dir, crec que hi ha molts països que difícilment podrien fer una recopilació d'unes aportacions tan grans com les que ha fet Catalunya.

El tema de l'ensenyament, que també ha sortit d'alguna manera, jo crec que és un tema que el tenim, diguéssim, en una situació realment preocupant. I si en l'ensenyament no comencem a aplicar la cultura de l'esforç i de la feina ben feta, doncs, això ho tenim molt malament. I això no està passant a les escoles. I si a les escoles, que és de les poques coses que tenim..., perquè, és clar, nosaltres considerem, sincerament, que necessitem gent per poder fer anar la nostra economia, vinguin d'allà on vinguin, però també és evident que aquesta gent s'ha d'incorporar al país. I de moment els únics elements que tenim per incorporar aquesta gent al país són l'escola, a través dels fills d'aquesta gent, i potser el món associatiu, sobretot la cultura

popular, que hi ha molta gent que s'hi apunta, no? –a fer els castellers hi ha gent de pertot arreu. I això és el que hem de potenciar.

Si realment no som capaços de que a l'escola es creï l'autoestima respecte a aquest país, doncs, on ho farem, això? I ara ho estem patint, això, ja amb la joventut. Ja veiem com va la cosa, no? O sigui, en aquest sentit, crec que és fonamental.

Que tenim la renda *per capita* estancada? Això és evident que és així. I això torna a anar a parar també a tota aquesta problemàtica de la desigualtat que es genera amb aquest creixement, no? I crec que això és una de les coses que s'hi hauria de reflexionar.

Nosaltres, amb això de «La Catalunya que volem» tenim tota una sèrie d'economistes, enginyers i arquitectes i tot lo que vulgueu que estan pensant en tot això. Quan ho tinguem acabat, si voleu, un dia en podem parlar, però són temes que són bàsics i fonamentals.

L'energia. Escolti, és un error tancar les nuclears, així de clar ho dic, eh? Mireu lo que ha passat a Alemanya. Han tancat les nuclears i ara resulta que tenim trens plens de carbó que van circulant per Alemanya, amb prioritats, eh?, i consumint carbó i creant CO₂ a tota pastilla i, vinga, tots tranquils, no? Això crec que, sincerament, és un error. Aquest és el nostre punt de vista. Les nuclears, si es tracten bé, són segures, eh? I jo crec que per aquí s'hauria d'intentar, d'alguna manera, que es fes una transició –jo no dic que no hi ha d'haver-hi una transició– mentre esperem que vingui l'energia de fusió, perquè l'energia de fusió és la que realment ens resoldrà els problemes. El món necessita energia però d'una manera increïble, eh? Ja veuen lo que està passant amb la intel·ligència artificial, el consum d'energia és brutal. Qualsevol pregunta d'aquestes que fas demanant coses increïbles i que te les contestin en dos o tres segons..., això és impressionant, diguéssim, el consum que té d'energia. I el món necessita energia per tot arreu, eh? I, per tant, jo crec sincerament que, evidentment, no hem d'anar pel camí de tancar les nuclears, de moment, almenys.

I pel que fa a referència a lo que preguntava també el Grup Popular sobre el trenta per cent, això, evidentment, nosaltres hem trobat com fer-ho. O sigui, això que hem proposat és com fer-ho. O sigui, amb tot aquest estudi que hem fet hem descobert una cosa molt clara, i és que tots els *hubs* logístics europeus –tots, eh?–, començant pel Ruhr, que és el més important... El Ruhr té milers de destinacions. O sigui, el Ruhr és una àrea que està..., Duisburg, Düsseldorf, Colònia, són gairebé 11 milions d'habitants, eh? El Ruhr és l'àrea més important logística d'Europa. Doncs té centenars de destinacions. I llavors resulta que quan tu analitzes els trens com funcionen avui en dia, trens de mercaderies que són normalment trens punt a punt, que fan un recorregut sense parar enlloc, resulta que tu només pots servir en trens diaris vuit destinacions dels milers que hi han –vuit, eh? El tenir un tren que vagi i vingui cada dia ple, només pots fer vuit destinacions –vuit, eh? I si agafes Barcelona o agafes Milà, que són les dues que venen a continuació, només en poden fer tres o quatre, de destinacions, no en poden fer més.

I llavors, què està passant? Doncs que els trens..., com funcionaven al segle passat? Des del segle XIX fins a mitjans del segle passat, com que les autopistes no funcionaven prou bé i els camions tampoc eren prou eficients, tothom anava en ferrocarril, evidentment. I com funcionava això? Doncs un empresari, dos empresaris, tres empresaris, omplien un vagó que potser havia d'anar de París a Varsòvia, eh?, i aquell vagó el posaven en una estació de qualificació, en una via, dient: «Tots els trens que vagin cap allà..., anem posant vagons.» Clar, però llavors aquest tren resulta que sortia al cap de tres dies, quatre dies, cinc dies..., bé, mira, la gent esperava perquè no hi havia altra solució.

Però ara què passa? Doncs que els productes agroalimentaris no esperen. Tots els nostres amics del sud d'Espanya, que tenim molts membres nosaltres allà, ara mateix..., la setmana que ve anirà a Múrcia, i estarem allà amb tota una colla de gent

que estan entusiasmats amb aquest sistema que proposem. Doncs passa que realment no podem atendre la demanda diària. O sigui, els productes alimentaris no esperen. No esperaran quatre dies, tres dies; van refrigerats. Els productes manufacturats –jo tinc experiència sobre això– tampoc esperen, perquè la gent treballa *just in time*, no tenen estoc. I, per tant, és clar, això ho porta tot el camió.

Quan jo pregunto als d'Ambrogio, que és un operador logístic important: «Escolta, què transportes, tu, amb el tren?» Diu: «Mira, transporto productes químics, mineria, gra, a vegades transporto begudes embotellades.» Però li dic: «Escolta, i productes carnis i productes frescos?» Re, re, re, no va res, amb tren, d'això. Tot va amb camió. I, llavors, clar, una solució és posar el tràiler al tren, no? Llavors això és lo que estem pensant, tirant d'això.

I, després, també hi ha hagut una pregunta sobre el Corredor Mediterrani, em sembla, eh?

El president

Disculpi, senyor Amorós. Hauria d'acabar, si us plau. Gràcies.

Joan Amorós i Pla (president de Ferrmed)

Sí, jo acabo en un moment. Corredor Mediterrani. A mi l'altre dia m'ho van preguntar i vaig dir: «Escolti, el Corredor Mediterrani..., sincerament, ens estan estafant, eh?», perquè lo que s'està fent... Lo que s'ha fet fins ara, els milers de milions que s'han gastat fins ara, han sigut per unir les capitals de província mediterrànies amb Madrid. Perquè, agafeu..., Corredor Mediterrani: des de la frontera francesa fins al Camp de Tarragona, Corredor Mediterrani, eh? Uns quants milions de milions, però després se'n va cap a Madrid, això, eh?

Després han fet el tercer fil de València a Castelló, perquè el tren que ve de Madrid d'AVE pugui arribar fins a Castelló. Després han fet Madrid a Alacant, eh? Però resulta que tot el tros que passa pel País Valencià és Corredor Mediterrani, però és per anar a Madrid, eh? O han prorrogat això a Múrcia, per anar a Madrid. Han fet la connexió des d'Antequera fins a Granada perquè el tren d'alta velocitat arribi a Granada. Tot això és Corredor Mediterrani.

I, escolti, vostès què han fet al Corredor Mediterrani? Doncs mira, ara estan posant el tercer fil, ara no sé què... I, a més a més, no dupliquen la línia entre Barcelona i València, la qual cosa vol dir que no tindrem trens d'alta velocitat entre Barcelona i València, i això és realment gravíssim. Tenim cinquanta-sis trens al dia que van de València a Madrid o de Madrid a València, i només en tenim setze que van de València a Barcelona o de Barcelona a València. I, a més a més, a Madrid triguen dues hores i aquí triguen tres hores i mitja, no? Perquè vegin com està el panorama, eh?

I, per tant, hem de fer força tots perquè el Corredor Mediterrani, que és on hi ha el tràfic que és important, doncs, escolti, tiri endavant. Perquè l'altre dia que vam fer una presentació a la CEOE a Madrid, que hi havia gent de tota Espanya, van dir: «Escolti, en aquest pla que vostè ha presentat aquí, com és que posen en color gris la connexió de Madrid amb Extremadura?» I jo dic: «Escolti, vostè sap quants camions van, al dia, de Madrid a Extremadura? Mil. Vostè sap quants camions passen pel Corredor Mediterrani? Depèn dels trams, entre deu mil i quinze mil. On creu que s'ha d'invertir primer?»

I aquí acabo.

El president

Moltes gràcies, senyor Amorós. I ara seria altra vegada el torn del doctor Capdeferro.

Josep Capdeferro (professor agregat de la Universitat Pompeu Fabra)

Sí, molt ràpidament. Bé, moltes gràcies per les observacions i preguntes. Molt ràpidament responc a dues de les preguntes. Si va passar en altres regions aquesta creació del mercat interior, aquesta coordinació, i posaven Sevilla al segle XVI com a

exemple. No, Sevilla és un cas d'impuls monàrquic, diguem-ne, i en aquest cas vinculat a la campanya de les Índies, etcètera.

Traslladat a segles passats, diríem que el cas de Catalunya és molt més, amb aquest famós pactisme que cada vegada li estem trobant també més cares i més accents i que també s'ha de vigilar i no idealitzar-lo, eh?, però, en tot cas, hi havia molta més concertació de poders i d'agents que en diríem econòmics i socials. I en aquest sentit diria que Catalunya va tenir una societat particularment porosa, comparada amb altres societats europees de l'època.

Això està molt estudiat, no per Garcia Espuche, James Amelang i altres persones, jo mateix. I aleshores l'ascensor social funcionava molt bé bàsicament per estudis. Estudiar dret o estudiar medicina es convertia en un mecanisme no només d'èxit professional, sinó que t'apropava a les classes, diguem-ne, baixes de la noblesa. Diguem-ne que hi havia en aquest sentit una contigüitat de grups socials. Això jo diria que és un bagatge molt interessant del qual hem d'aprendre i, evidentment, doncs, tot el que sigui potenciar estudis.

I una altra qüestió on Catalunya va ser molt destacada va ser en participació política. I, en aquest sentit, persones com artistes, menestrals, artistes en sentit històric, és a dir, treballadors més tècnics o més manuals, tenien importància en els seus gremis, en les institucions polítiques, el Consell de Cent, en altres... O sigui, l'home comú participava d'una manera..., en aquest sentit, tot el que sigui també participació política i convidar, diguem-ne, més gent a entendre què passa a les institucions enllaçaria una mica amb la nostra tradició.

Catalunya era fàbrica d'Espanya, 1550-1640? No, però és que Castella, Aragó, València, Catalunya eren mercats totalment independents, tot i que interconnectats. I diguem-ne que en aquell moment construir un mercat interior ja tenia molt de mèrit. O sigui, la monarquia hispànica era un puzzle de peces, cadascuna de les quals tenia les seves fronteres. Hi havia fronteres duaneres, judicials, jurisdiccionals... Però, dit això, la Catalunya del XVIII sí que després va redoblar l'aposta, però, diguem-ne, hauria estat totalment prematur.

Sí que, ja que estem parlant d'apostes estratègiques, hem d'entendre que al segle XVI o al segle XVII hi va haver ciutats que van saber assumir un lideratge internacional en mercats nous. Per exemple, a Venècia i Lió, en l'edició de llibres.

I, doncs bé, una mica parlant també..., lo que deia el senyor Amorós, en què pot especialitzar-se Catalunya, on pot ser... I aquí, tot aprofitant la recomanació que ens demanava la diputada del PP i reivindicant la importància dels continguts acadèmics i no les propostes oníriques, diguem-ne, jo diria que hem d'apostar per indústries culturals, almenys des de la perspectiva... La història no està tan lluny del present. Tenim uns arxius que són totalment extraordinaris a nivell mundial. O sigui, tu al dematí pots estar estudiant qui era aquella persona que havia nascut, que s'havia batejat o que s'havia casat a tal lloc i a la tarda pots ser a l'Arxiu de la Corona d'Aragó sabent quins càrrecs polítics desenvolupava a la Generalitat, i l'endemà pots estar sabent si també havia participat en un gremi. I, per tant, tenim una capacitat d'atreure coneixement internacional, d'atreure investigadors que agafin en préstec el nostre passat i que se l'emportin a les seves universitats, on se'ls escolta molt.

I atenció, perquè, a partir d'aquí, no només es faran models econòmics i tal, és que tot això, que ens permet estudiar coses com història de les dones, història de l'ecologia, dels fenòmens naturals, grans conflictes que hi ha hagut en el passat..., això pot servir per fer documentals, sèries, videojocs.

És a dir, si ho fem bé..., igual que Pierre Vilar va venir –ara enllaço amb Garcia Espuche, Pierre Vilar en el seu moment va venir, com Pierre Bonnassie i com tants altres grans–..., hem de seguir atraient investigadors internacionals, però això per potenciar una indústria cultural.

I acabo explicant només una història, que em sap greu que potser no la sentirà a qui més li interessaria, que és d'una dona, modesta. Una dona que es deia

Marianna Pont, que a mitjan segle XVII, de cop es va veure..., de cop li van prohibir seguir exercint l'activitat professional que havia estat fent durant trenta anys. Ella era cirurgiana, que en l'època..., curava quists i bonys i deformitats, petits tumors. Aleshores, en el procés s'evidencia..., això és un procés inèdit, de l'Arxiu de la Ciutat de Barcelona, on s'evidencia perfectament que aquesta dona era molt millor que els homes de la seva professió. Simplement, com que era dona, no podia exercir aquella professió, i després de trenta anys d'exercici van i li prohibeixen seguir treballant. Això és un cas preciós de discriminació simplement per raons de gènere totalment contextualitzable en aquella època, però del qual nosaltres hem de saber treure ensenyaments per fer societats més inclusives.

I aquest..., és que el tenim aquí, el tenim a set-cents metres d'aquesta casa. I això..., és que en un altre país haurien fet un documental, li haurien dedicat una plaça i necessitarien... O sigui, Europa necessita exemples com aquests, i el món, i els tenim aquí a la cantonada. Per això dic: aquesta indústria de coneixements, si creiem, és imparable.

I acabo només dient que no ens pensem que el nostre passat només té casos com el d'aquesta Marianna, que ens demostra resiliència. Una dona que, a més, demanava, deia: «Feu-me un examen amb un tribunal imparcial. O sigui, deixeu-me demostrar les meves capacitats.» Preciós. Doncs també recordem-nos que al costat d'ella hi havia dones perseguides per bruixeria, o hi va haver els descendents de judeoconversos discriminats, com també va passar a Castella.

Vull dir que, en aquest sentit, hem de recordar que el passat està ple també d'intoleràncies i de crisis. I, bé, només si entenem com les societats del passat van discriminar, van perseguir i van maltractar grups socials que simplement..., amb els quals no hi havia empatia, doncs... És que això és un aprenentatge de cara al futur per fer societats més inclusives. Vull dir que..., sense idealitzar gens el nostre passat, però sapiguem que té grandeses, aprenguem a estimar-lo i sobretot això: estudiem-lo millor i indústria del coneixement, que es trasllada perfectament, ja dic, eh?, a videojocs, sèries, documentals...

I moltes gràcies novament.

El president

Doncs moltes gràcies al senyor Amorós i al senyor Capdeferro per haver avui vingut aquí al Parlament a comparèixer.

I sense més, aixequem la sessió. (*Veus de fons.*) Ah... Em comenten que el senyor Amorós ha fet donació d'aquests llibres. És així, senyor Amorós? Sí? (*Veus de fons.*) Els portarem a la biblioteca del Parlament perquè allà puguin ser consultats sempre que algú ho desitgi. Des d'aquí, doncs, agrair-li aquesta generositat per part seva.

I ara sí que, un cop dit això, aixequem la sessió.

Moltes gràcies.

La sessió s'aixeca a tres quarts de sis de la tarda i dotze minuts.